БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

УЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

7-ЙИЛ ЧИҚИШИ

№ 254 (1774)

25 ДЕКАБРЬ ЯКШАНБА 1960 ЙИЛ

БАҲОСИ 20 ТИЙИН.

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА КОНЦЕРТ

24 декабрь кечқурун Навоий номидаги Ўзбек Давлат академик опера ва балет театрида республика санъат усталарининг иштирокида катта концерт бўлди.

Концертда йиғилганлар томонидан қизғин кутиб олинган КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари ўртоқ М. А. Суслов ҳозир бўлди.

Театрда М. А. Суслов билан бирга Ўзбекистон КП Марказий Комитети бюросининг аъзолари М. А. Абдураззоқов, О. А. Алимов, Г. А. Габриельянц Г. Ф. Наймушин, З. Р. Раҳимбобоева, Ш. Р. Рашидов, Ф. Е. Титов, Ўзбекистон КП Марказий Комитети бюросининг аъзолигига кандидатлар И. П. Бурмистров, Қ. М. Муртазоевлар ҳам бор эди.

(ЎзТАГ).

ХАЛҚАРО КОММУНИСТИК ВА ИШЧИЛАР ҲАРАКАТИНИНГ КУЧИ — БИРЛИК ВА ЖИПСЛИКДА

Ўзбекистон республика партия ташкилоти активининг йиғилиши коммунистик ва ишчи партиялар кенгаши якунларини қизғин маъқуллади

Коммунистик ва ишчи партиялар вакиллари Кенгашининг Баёноти ва бу Кенгашнинг бутун дунё халқларига Мурожаати миллион-миллион кишиларнинг қалбини тўлқинлантириб юборди. Бутун совет халқи каби Ўзбекистон коммунистлари, барча меҳнаткашлари ҳам давримизнинг ана шу ажойиб ҳужжатларини зўр иштиёқ билан кутиб олдилар ва қизғин маъқуллладилар.

24 декабрда Тошкентдаги Навоий номли ўзбек давлат опера ва балет театрида республика партия ташкилоти активининг коммунистик ва ишчи партиялар вакиллари Кенгашининг якунларига бағишланган йиғилиши бўлди.

Йиғилишни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари **Ш. Р. Рашидов** очди.

КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари М. А. Суслов президиумга чиққанида, йиғилиш қатнашчилари уни давомли қарсаклар билан кутиб олдилар.

Ўзбекистон КП Марказий Комитети бюросининг аъзолари М. А. Абдураззоқов, О. А. Алимов, Г. А. Габриельянц, Р. Ғ. Ғуломов, Г. Ф. Наймушин, З. Р. Раҳимбобоева, Ф. Е. Титов, Ўзбекистон КП Марказий Комитети бюроси аъзолигига кандидатлар И. П. Бурмистров, Қ. М. Муртазоев, область партия комитетларининг биринчи секретарлари, республика партия, совет ва жамоат ташкилотларининг раҳбар ходимлари, фан ва маданият арбоблари, саноат ва қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши новаторлари президиумдаги жойларни эгаллайдилар.

Содиқ ленинчи, тинчлик ва халқлар бахти учун атоқли курашчи Н. С. Хрушчев бошчилигидаги Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ленинчи Марказий Комитети Президиуми йиғилишнинг фахрий президиумига бир оғиздан сайланади.

КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари **М. А. Суслов** коммунистик ва ишчи партиялар вакилларининг 1960 йил ноябрь ойида Москвада бўлиб ўтган Кенгашининг якунлари тўғрисида доклад қилди.

Докладчи коммунистик ва ишчи партиялар вакиллари Кенгашининг иши тўғрисида батафсил гапиради. Бу Кенгаш бутун инсониятнинг эътиборини ўзига жалб этди халқаро коммунистик ҳаракатнинг монолит жипслигини акс эттирди.

Докладчи Кенгашда қабул қилинган ҳужжатлар — Баёнот ва бутун дунё халқларига Мурожаатнинг мазмунини чуқур таҳлил этиб, марксизм-ленинизмни ижодий тарзда ривожлантиришда, замонамизнинг туб масалалари юзасидан коммунистик ва ишчи партияларнинг бир хил қарашлари ва ўзаро келишилган позицияларини ишлаб чиқишда бу ҳужжатларнинг жуда катта аҳамиятга эга эканлигини таъкидлайди.

Москва Кенгаши барча қардош партияларни давримизнинг чуқур илмий характеристикасига асосланган аниқ назарий ва амалий ҳаракат программаси билан қуроллантирди.

Қардош коммунистик ва ишчи партияларнинг вакиллари замонамизнинг энг муҳим масалалари — жаҳон термоядро урушининг олдини олиш, тинчликни мустаҳкамлаш, миллий озодлик ҳаракатини янада ривожлантириш йўллари ҳақидаги масалалар юзасидан тўла ва равшан жавоб бердилар. Кенгаш халқаро коммунистик ҳаракат тўхтовсиз олға бораётганлигини, бу ҳаракат ўз сафларини жипслаштириб, тобора чиниқаётганлигини очиқ-равшан намойиш қилиб кўрсатди. Кенгаш қатнашчилари марксчи-ленинчи партияларнинг 1957 йилда Москвада қабул қилинган Декларация ва Тинчлик манифестига содиқ эканликларини таъкидладилар.

Кенгашнинг тўла якдиллик вазиятида қабул қилинган ҳужжатлари жаҳон коммунистик ҳаракатнинг буюк ғалабаси бўлиб, порлоқ истиқболга интилаётган барча кишиларнинг қалбида ишонч туйғуларини янада оширади. Бу — барча коммунистик ва ишчи партиялар учун энг яхши компасдир.

Замонамизнинг объектив шарт-шароитларини, жаҳон майдонида синфий кучларнинг нисбатини илмий анализ қилиш, дейди докладчи, тинчлик, миллий мустақиллик демократия ва социализм учун курашда янгидан-янги муваффақиятларни қўлга киритиш учун қандай имкониятлар борлигини аниқ билиб олишга йўл очиб беради. Замонамизнинг фарқ қиладиган асосий хусусияти шундан иборатки, жаҳон социалистик системаси кишилик жамияти тараққиётининг ҳал қилувчи факторига айланмоқда, бу система замонамизнинг ҳаракатга келтирувчи жуда буюк кучи бўлиб қолди. Ҳозирги давр капитализм муқаррар қақшаб, ўз ҳалокати сари бораётганлигини, социализм эса, янгидан-янги тарихий муваффақиятларга эришаётганлигини кўрсатади. Фурсат ҳақиқатан ҳам социализм, коммунизм фойдасига ишламоқда. Кенгаш КПСС XX ва XXI съездларининг ҳозирги замон шароитида жаҳон урушининг пайдо бўлиши фатал равишда муқаррар эмас, тинчлик ва прогресс кучлари империалистик агрессорларни жиловлаб қўя оладилар, деб чиқарган хулосалари тўғри эканлигини тасдиқлади. Шу билан бирга, қардош партияларнинг вакиллари халқларнинг ҳушёрлигини ошириш зарур эканлигини ҳам таъкидладилар. Барча тинчлик тарафдорлари, яхши ниятдаги барча кишилар АҚШ, Ғарбий Германиядаги ва бошқа империалистик давлатлардаги реакцион доираларнинг кирдикорларини сергаклик билан кузатиб туришлари, тинчлик душманларининг макрли ниятларини фош қилиб ташлашлари керак. Империалистлар урушнинг бўлиши ёки бўлмаслигини ўз билганларича белгилаган вақтлар ўтиб кетган.

Кенгаш, дейди докладчи, миллий озодлик ҳаракати проблемасини ҳар томонлама қараб чиқди. Бу ҳаракат кейинги йилларда жуда катта ғалабаларга эришди. Қарийб бир ярим миллиард киши мустамлакчилик асоратидан қутулди. Мустамлакачиликнинг ҳар қандай форма ва кўринишларини узил-кесил тугатиш пайти келди. Барча мамлакатлар ва халқларга мустақиллик бериш тўғрисида Совет ҳукуматининг бошлиғи Н. С. Хрушчев томонидан БМТ Бош Ассамблеясининг XV сессияси муҳокамасига тақдим этилган Декларация ер юзининг ҳамма қисмида қизғин маъқулланди.

Кенгашнинг энг муҳим якуни шуки, марксизм-ленинизмнинг буюк принциплари асосида коммунистик ва ишчи партияларнинг бирлиги ва жипслиги янада кўпроқ мустаҳкамланди. Кенгашнинг ҳужжатлари барча қардош партияларни асосий хавф бўлган ревизионизмга, оппортунизмга қарши, догматизм ва сектантчиликка қарши, буржуа идеологияси, миллатчилик ва шовинизмнинг ҳар қандай формаларига қарши катъий курашга отлантиради. Коммунистик партияларни марксизм-ленинизмнинг, пролетар интернационализмининг мустаҳкам негизида жипслаштириш — порлоқ истиқбол учун курашда ишчилар синфининг барча кучларини, демократия ва прогресс кучларини бирлаштиришнинг энг муҳим шартидир.

Москва Кенгаши, деб уқтириб ўтади докладчи, Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг фаолиятига юксак баҳо берди. Бизнинг ленинчи партиямиз марксизм-ленинизмни ижодий тарзда ривожлантиришга, жаҳон коммунистик ҳаракати бирлиги ва жипслигининг мустаҳкам ғоявий асосларини вужудга келтиришга яна катта ҳисса қўшди. КПСС делегациясининг раҳбари ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг Кенгашда сўзлаган нутқи улуғ ишимизнинг ғалабасига чуқур ишонч билан, ҳозирги вазиятни ва жаҳон коммунистик ҳаракати олдида турган вазифаларни чуқур англаш руҳи билан суғорилган эди.

Партиямизнинг жуда бой тажрибаси барча коммунистик ва ишчи партиялар учун илҳомбахш намуна бўлиб келди ва шундай бўлиб қолади.

М. А. Суслов ўз докладида мамлакатимизда коммунистик қурилишнинг КПСС XXI съезди белгилаб берган программасини амалга оширишда партия ташкилотларининг вазифаларини батафсил ёритди. Совет халқи коммунизм қурилишининг улуғвор планини зўр ғайрат билан амалга оширмоқда. Ҳар бир корхонада, ҳар бир колхоз ва совхозда фан ва маданиятнинг ҳамма соҳаларида етти йиллик ғалабаларига замин тайёрланмоқда. Оғир индустрия ғоят тез суръатлар билан ривожланмоқда, қишлоқ хўжалиги янгидан-янги муваффақиятларга эришмоқда. Келгуси йил халқ хўжалигининг ҳамма тармоқларини, хусусан қора металлургия, машинасозлик, энергетикани янада жадал ривожлантириш йили бўлади. КПСС Марказий Комитетининг навбатдаги Пленуми қишлоқ хўжалигини янада кучли суратда юксалтириш учун кураш программасини белгилайди. Бундан мақсад — саноатнинг хомашёга бўлган эҳтиёжларини ва аҳолининг озиқ-овқат маҳсулотларига бўлган ва доим ўсиб бораётган талабларини тўлароқ қондиришдир. Партия меҳнаткашларнинг моддий фаровонлигини тўхтовсиз ошириш тўғрисида жуда катта ғамхўрлик қилмоқда. Ишчи ва хизматчиларнинг иш ҳақи фонди кўпайтирилмоқда, колхозчиларнинг даромадлари ўсмоқда, солиқлар камайтирилмоқда, қисқартирилган иш кунига ўтиш тугалланди, уй-жой проблемасини ҳал этиш учун кўп иш қилинди ва қилинмоқда.

Совет Иттифоқида яшовчи барча халқлар ва миллатларнинг бузилмас дўстлиги, деб таъкидлайди докладчи, муваффақиятларимизнинг энг муҳим шартларидан биридир. Барча халқларимизнинг бир мақсадга интилиш йўлидаги бирлиги — Совет давлати енгилмаслигининг гарови унинг равнақ топиш ва юксалишининг гаровидир. Совет Иттифоқининг барча республикаларида ишлаб чиқарувчи кучлар ғоят юксалмоқда, социалистик маданият мавж уриб ўсмоқда. Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси катта муваффақиятларга эришди. Ўзбек халқи Совет ҳокимияти йилларида қолоқликдан прогресс сари ҳақиқатан ҳам жуда катта қадам қўйди. Ўзбек халқининг муваффақиятлари партиямизнинг Марказий Комитетини қувонтирмоқда, улуғ Ленин байроғига, пролетар интернационализми байроғига чексиз содиқ бўлган Ўзбекистон меҳнаткашлари Совет Иттифоқидаги бошқа халқлар билан биргаликда коммунизм тантанаси йўлида бундан буён ҳам фидокорона меҳнат қилишларига бўлган ишончни оширади.

М. А. Сусловнинг марксизм-ленинизм ғолиб байроғи теварагига янада маҳкам жипслашайлик, тинчлик, демократия, миллий мустақиллик учун, коммунизм улуғ ишининг тўла тантанаси учун курашда янгидан-янги тарихий ғалабаларга эришмоқ учун халқаро коммунистик ҳаракатнинг куч ва қудратини, барча социалистик мамлакатлар халқларининг дўстлигини янада мустаҳкамлайлик, деган даъватини ҳамма гулдурос қарсаклар билан кутиб олди.

Ҳамма ўрнидан туради. Залда жонажон Коммунистик партия шарафига, унинг ўртоқ Н. С. Хрушчев бошчилигидаги ленинчи Марказий Комитети шарафига табрик хитоблари янграйди.

Йиғилиш қатнашчилари Ўзбекистон коммунистлари ва барча меҳнаткашларининг фикр ва туйғуларини изҳор қилиб, коммунистик ва ишчи партиялар вакиллари Москва Кенгашининг ғоят катта аҳамиятга эга эканлиги тўғрисида гапирадилар, Кенгашда қабул қилинган ҳужжатларни якдиллик билан қўллаб-қувватлайдилар ва маъқуллайдилар.

Ҳамма нутқларда таъкидлаб ўтилганидек, халқаро коммунистик ҳаракатнинг бирлиги ва жипслигини мустаҳкамлаш тўғрисида ғамхўрлик қилиш — барча қардош партияларнинг олий интернационал бурчи, ҳар бир коммунистнинг муқаддас вазифасидир.

Қорақалпоғистон область партия комитетининг биринчи секретари **Н. Маҳмудов** минбарга чиқади. Қорақалпоғистон меҳнаткашлари, дейди у, коммунистик ва ишчи партиялар вакиллари Москва Кенгашининг Баёноти ва Мурожаатини зўр мамнуният билан кутиб олдилар. Кенгашда қабул қилинган ҳужжатлар кенг халқ оммасининг туб манфаатлари ва орзуларига муносиб бўлиб, тинчлик, демократия ва социализм кучларини бундан буён ҳам жипслаштириш учун курашда кучли қуролдир.

Коммунистик ва ишчи партияларнинг тарихда мисли кўрилмаган кўп вакил қатнашган Кенгашининг якунлари ҳар бир коммунистда, ҳар бир совет кишисида буюк қувонч ва қонуний фахрланиш туйғуларини оширади, хўжалик ва маданий қурилиш соҳасида янги муваффақиятларга илҳомлантиради. Қорақалпоғистон меҳнаткашлари етти йиллик планни муддатидан илгари амалга ошириш йўлидаги умумхалқ курашига муносиб ҳисса қўшишга ҳаракат қилмоқдалар. Автоном республиканинг саноати етти йиллик иккинчи йили планини муддатидан илгари — 19 декабрда бажарди; пахта тайёрлаш плани муваффақиятли бажарилди. Давлатга 209 минг тонна пахта сотилди Колхоз ва совхоз далаларида етиштирилан бутун ҳосилни йиғиштириб олиш учун қаттиқ кураш олиб борилмоқда. Қорақалпоғистон чорвадорлари давлатга гўшт, жун, қоракўл тери, тухум, пилла сотиш юзасидан олган мажбуриятларини бажардилар.

Партия ташкилотлари КПСС Марказий Комитетининг кўрсатмаларига, Никита Сергеевич Хрущчевнинг маслаҳатларига амал қилиб, бутун янгилик, илғорликни жорий қилиш учун, деҳқончилик ва чорвачилик маданиятини юксалтириш учун комплекс механизациялашни жорий қилиш учун зўр ғайрат билан кураш олиб боришга меҳнаткашларни сафарбар қилмоқдалар.

Бизда хўжалик ва маданий қурилишнинг ҳамма соҳаларида катта ва мураккаб вазифаларни ҳал эта оладиган яхши кадрлар ўсиб етишди. Аммо, Қорақалпоғистонда мавжуд бўлган резерв ва имкониятлардан ҳали тўла фойдаланилмаётир.

Автоном республиканинг коммунистлари, барча меҳнаткашлари етти йиллик план топшириқларини муваффақиятли бажариш манфаатлари саноат ва қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг барча резервларини сафарбар қилишни талаб этаётганлигини жуда яхши биладилар. Партия ташкилотлари ҳаёт илгари сураётган янги вазифаларнинг ғоят муҳим эканлигини англаб ва бу вазифаларни тезроқ амалга оширишга ҳаракат қилиб, омма ўртасида ташкилотчилик ишларини кучайтирмоқдалар. Ҳар бир меҳнаткаш Коммунистик ва ишчи партиялари вакиллари Москва Кенгашининг тарихий ҳужжатларини ўрганган пайтда экономика ва маданиятни янада юксалтириш ҳақидаги давлат планларини ва социалистик мажбуриятларини тўла ва ошириб бажариш учун ўз зиммасига катта жавобгарлик юкланганлигини янада кўпроқ ҳис этади.

Тошкент шаҳар партия комитетининг секретари **П. В. Каймаков** қуйидагиларни айтади:

— Москва Кенгашининг тарихий ҳужжатлари — Баёнот ва бутун дунё халқларига Мурожаатда ҳозирги замоннинг энг актуал масалаларига батафсил жавоб берилган. Тошкент шаҳрининг коммунистлари, барча меҳнаткашлари бу ҳужжатларни қизғин қўллаб-қувватлайдилар ва коммунистик ҳамда ишчи партиялар вакиллари Кенгашида Никита Сергеевич Хрушчев бошчилигида қатнашган Совет Иттифоқи Коммунистик партияси делегациясининг сиёсий йўли ва фаолиятини якдиллик билан маъқуллайдилар. Ҳозирги вақтда империалистларнинг энг макрли кирдикорларига қарамай, бизнинг планетамиз жаҳон уруши гирдобига ташланмаган экан, халқаро коммунистик ҳаракатнинг куч-қудрати ва обрўси туфайли, қардош коммунистик ва ишчи партияларнинг зўр ғайрати туфайли ва, аввало Коммунистик партиямиз, унинг Марказий Комитети узоқни кўрадиган доно сиёсатни ўтказиб келаётганлиги, Никита Сергеевич Хрушчевнинг ҳормай-толмай қилаётган ишлари туфайли бунга эришилди. Барча мамлакатлардаги халқлар Никита Сергеевич Хрушчевни бутун дунёда тинчлик ва кишилар бахт-саодати учун энг саботли ва энг изчил курашчи, деб биладилар.

Партиямизнинг тажрибаси, мамлакатимизда социализм тантанаси хўжалик ва маданий қурилиш қандай катта аҳамиятга эга эканлигини исбот этувчи энг яхши далилдир. Шу сабабли, барча совет кишилари каби Тошкент меҳнаткашлари ҳам экономика ва маданиятни янада юксалтириш имконини берадиган барча резервлардан тўла фойдаланишга ҳаракат қилмоқдалар. Шаҳар саноати ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш давлат планини 15 декабрда бажарди. Меҳнат унумдорлигини ошириш ва маҳсулотнинг таннархини камайтириш юзасидан берилган топшириқ ошириб бажарилди. Аммо, мавжуд имкониятлардан ҳали тўла фойдаланилмаётганлигини ҳам биламиз. Шаҳар партия ташкилоти омма ўртасида ташкилотчилик-сиёсий ишларни бутун чоралар билан яхшилайди, хўжалик ва маданий қурилишдаги камчиликларни йўқотиш учун сабот билан кураш олиб боради.

Ҳозирги вақтда ҳамма жойда Москва Кенгашининг программ ҳужжатларини чуқур ўрганиш соҳасидаги ишлар кучайтириб юборилди. Бу ҳужжатлар барча корхоналар ва қурилишларда, муассасалар ва ўқув юртларида маҳаллаларда ўрганилмоқда. Пропагандистлар, олимлар, олий ўқув юртлари, техникум ва мактабларнинг ўқитувчилари ана шу буюк ва масъулиятли ишга жалб этилди. Тошкентликларнинг ўз интернационал бурчларини чуқур англаётганликлари уларни зўр ғайрат билан меҳнат қилишга, хўжалик ва маданиятнинг ҳамма соҳаларини доим юксалтириш учун кун сайин кураш олиб боришга илҳомлантиради.

Андижон область Ленин районидаги «Правда Востока» колхозининг раиси ўртоқ **З. Собиров** бундай дейди:

— Ер юзидаги соф виждонли кишиларнинг ҳаммаси беш қитъадаги коммунистик ва ишчи партиялар вакиллари Кенгашининг Баёноти ва Мурожаатини ғоят баланд руҳ билан маъқулламоқдалар, чунки бу тарихий ҳужжатларда урушнинг олдини олиш, мустамлакачиликни тугатиш учун, инсониятнинг порлоқ истиқболи учун кураш йўллари аниқ-равшан кўрсатиб берилган.

Ватанимиз бадавлат бўла борган сари, унинг куч-қудрати ҳам шу қадар тез ўсади, уруш ва агрессия кучларини жиловлаб қўйиш шу қадар осон бўлади. «Правда Востока» колхозининг аъзолари буни яхши билиб, пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни тобора кўпайтирмоқдалар. Биз бу йил 1.130 гектар ернинг ҳар гектаридан 40 центнердан пахта етиштирдик ва давлатга пахта сотиш планини ошириб бажардик. Бизнинг далаларимизда ишчилар синфи тайёрлаб берган кучли машиналар ишламоқда. Колхозимизда 800 тонна «оқ олтин» машинада териб олинди. Биз етти йилликнинг учинчи йилида ғоят унумли ишламоғимиз керак. Колхозимизнинг аъзолари шу мақсадда ерни шудгорлаб қўйдилар, суғориш ва зовур шохобчаларини тозаладилар, қишлоқ хўжалик машиналари ремонтини тамомламоқдалар.

Биз КПСС ленинчи Марказий Комитетини ишонтириб айтамизки, ўзимизнинг меҳнатимиз билан мамлакатимизда коммунизм қуриш учун кураш ишига муносиб ҳиссамизни қўшамиз.

Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг секретари **М. П. Вишинский** ўз нутқида қуйидагиларни айтади.

— Барча совет ёшлари каби Ўзбекистон йигит ва қизлари ҳам коммунистик ва ишчи партиялар вакиллари Кенгашининг Баёноти ва Мурожаатини якдиллик билан маъқулламоқдалар. Ана шу муҳим ҳужжатлар бизни ўз куч-ғайратимизни, ёшлик алангамизни инсониятнинг энг порлоқ ғоясини амалга ошириш учун, коммунизм қуриш учун олижаноб курашга бағишлашга даъват этади.

Андижон ёғ комбинати коммунистик меҳнат бригадасининг аъзоси **Ирисқул Жунусов** Москва Кенгашининг якунларига бағишланган митингда бундай деди: «Биз коммунизм қурмоқдамиз. Бизга урушнинг кераги йўқ. Аммо, тинчлик учун кураш олиб бормоқ керак. Бу эса, мамлакатимизнинг, бутун социалистик лагерининг экономикасини мустаҳкамлаш демакдир». Ана шу ёш ишчининг сўзларида республикамиздаги барча ёшларнинг фикр-туйғулари ифода этилган. Ўзбекистоннинг юз мингларча йигит ва қизлари саноатни техника жиҳатидан қайтадан қуроллантиришда актив қатнашмоқдалар янги техника ва технологияни жорий қилиш учун, ишлаб чиқаришни механизациялаш учун курашмоқдалар. Ёш ишчилардан юз мингдан кўпроқ киши ҳозирдаёқ 1961 йил ҳисобига маҳсулот ишлаб чиқармоқда. Ёшлар қишлоқ хўжалигини юксалтириш учун курашда актив қатнашмоқдалар. Неча юзлаб қиз-жувонлар республика комсомол Марказий Комитетининг аъзоси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Турсуной Охунованинг ташаббусига қўшилиб ва ундан ўрнак олиб, пахта териш машинасини бошқариш касбини эгалладилар. Келгуси йилнинг куз фаслида Турсунойнинг мингларча издошлари пахта териш машиналарини бошқарадилар. Ёш ватанпарварлар пахтачиликнинг янги йирик райони Мирзачўлни яшнаб турган ўлкага айлантириш учун комсомол йўлланмалари билан бу ерга бормоқдалар, чорвачилик фермаларида ишламоқдалар, маккажўхори етиштириш учун курашмоқдалар.

Москва Кенгашининг тарихий ҳужжатларидан илҳомланган Ўзбекистон ёшлари ҳозирги кунда жонажон Коммунистик партияга чин кўнгилдан ваъда бериб, улуғ Ватанимизнинг бахт-саодати, коммунизм тантанаси йўлида кучимизга куч қўшиб янада зўр ғайрат билан меҳнат қиламиз, дейдилар.

Ўзбекистон Совет ёзувчилари союзининг биринчи секретари **К. Яшин** қуйидагиларни айтади:

— Мен бугун Ўзбекистоннинг ижодкор зиёлилари отрядларининг бири номидан ва унинг топшириғи билан гапирмоқдаман.

Республикамизнинг зиёлилари, бутун ўзбек халқи Москва Кенгашининг ҳужжатларини жанговар ҳаракат программаси деб, бутун дунё халқлари ўртасидаги дўстликнинг буюк хартияси, деб биладилар.

Коммунистик ва ишчи партиялар вакиллари Кенгашининг ҳужжатлари чуқур умидворлик руҳи билан суғорилган. Бу умидворлик тинчлик кучлари уруш кучларига нисбатан устун эканлигига ва тинчлик уруш устидан ғалаба қозонажагига қатъий ва абсолют ишончга асосланади. Биз Совет Иттифоқи бошчилигидаги прогрессив инсоният шармандали мустамлакачилик системасига қарши, тинчлик учун курашда қандай катта муваффақиятларга эришганлигини кўриб турибмиз.

(ДАВОМИ ИККИНЧИ БЕТДА)

Республика партия ташкилотларининг Коммунистик ва ишчи партиялар вакиллари Москва кенгаши якунларини муҳокама қилган актив йиғилишида. Минбарда КПСС Марказий Комитетининг Президиум аъзоси ва секретари ўртоқ М. А. Суслов.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА

КПСС Марказий Комитети КПСС Марказий Комитетининг навбатдаги Пленумини 1961 йил 10 январда чақиришга қарор қилди.

Нефть чиқариш плани муддатидан илгари бажарилганлиги тўғрисида СССР Министрлар Совети ҳузуридаги Марказий статистика бошқармасининг ахбороти.

Нефть саноатининг ходимлари КПСС XXI съезди қарорини амалга ошираборib, 1960 йилги нефть чиқариш планини муддатидан илгари 23 декабрда бажардилар.

Пландан ташқари тахминан 3,5 миллион тонна нефть чиқарилади.

ХАЛҚАРО КОММУНИСТИК ВА ИШЧИЛАР ҲАРАКАТИНИНГ КУЧИ—БИРЛИК ВА ЖИПСЛИКДА

(БОШИ БИРИНЧИ БЕТДА)

Мустамлакачилар ўз позицияларини сақлаб қолмоқ учун барча воситалардан фойдаланмоқдалар. Улар ўз юзларидаги «озодлик ва тинчлик учун курашчи» ниқобини йиртиб ташладилар ва ўзларининг ваҳшиёна қиёфасини бутун дунёга намоён қилдилар. Жазоир шаҳарларининг кўчаларида қон тўкилмоқда. Жафокаш Конго халқи оғир кулфат ва азоб гирдобига ташланди. Революцион Кубага қарши кетма-кет иғвогарлик қилинмоқда.

Империалистларнинг кирдикорлари кучайиб кетган бир пайтда, дунё халқлари тинчлик ва меҳнат ғояларини сабот ва изчиллик билан қаттиқ туриб ҳимоя қилаётган ва мустаҳкамланиб бораётган коммунистик ҳаракатнинг олижаноб мақсадларини кўриб, бунга ишонч ҳосил қилмоқдалар.

Коммунистлар жаҳон йиғинининг ҳужжатлари дунёни ўзгартирувчи буюк ғояларнинг ҳаётбахш манбаи, деб қабул қилинмоқда. Биз. ёзувчилар, давримизга муносиб асарлар яратиш учун ана шу манбадан ижодий илҳом, куч-ғайрат топмоқдамиз. Ўз ижодида коммунистларнинг буюк тарихий миссиясини очиб бериш, замонамиз қаҳрамонларини — порлоқ коммунистик истиқбол ижодкорларини кўрсатиш, халқлар ўртасидаги дўстликни куйлаш, тарих локомотивини тўхтатишга уринаётган тинчлик душманларини фош қилиб ташлаш — юксак ва олижаноб вазифадир.

Чиноз районидаги Киров номли колхоз трактор-далачилик бригадасининг бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони **Турсуной Охунова** оташин нутқ сўзлади.

— Тинчлик, дейди у. коммунистик жамият барпо қилаётган совет халқининг асл орзусидир. Тинчлик—бу бадавлат ҳаёт ва болаларимизнинг бахти демакдир. Биз ўз меҳнатимиз билан, фидокорона курашимиз билан тинчлик ишини мустаҳкамлаймиз.

Мен бахт ва қувонч туйғуларимни изҳор қилиш учун сўз тополмайман. Ҳукуматимизнинг бошлиғи, КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари ўзбек халқининг қадрдон дўсти Никита Сергеевич Хрушчев менга, оддий ўзбек аёлига, бригадамизнинг аъзоларига табрик хати юборди. Бу буюк ва юксак шарафдир! Бу мактубда барча ўзбек хотин-қизларининг шонли меҳнатига юксак баҳо берилган. Бу мактуб партиянинг пахтакорлар тўғрисида оталарча ғамхўрлик қилаётганлигини исбот этувчи янги далилдир.

Биз бу йил ишнинг бутун оғирлигини техника зиммасига юклаб, мўл ҳосил етиштирдик ва бу ҳосилнинг асосий қисмини машиналарда териб олдик. Ҳозирги кунгача ҳар гектар ердан 42 центнердан пахта олинди. Мен ўзим машинада 322 тонна пахта тердим. Бу эса, машинанинг нималарга қодир эканлигини сизга яққол кўрсатиб берувчи мисолдир.

Ўз меҳнатимга юксак баҳо берилганлиги, партия ва ҳукуматнинг совет кишиси тўғрисида оталарча қилаётган ғамхўрлиги мени бундан буён ҳам муваффақият қозонишга илҳомлантиради. Мени ва минг-минглаб бошқа ўзбек хотин-қизларини тинч меҳнат ва бахтнинг ёруғ йўлига олиб чиққан ва бизни илғор техника билан қуроллантирган улуғ Коммунистик партияга чин кўнглимдан миннатдорчилик изҳор қиламан. Келгуси йилда ҳар гектар ердан камида 50 центнер пахта етиштириш ва машинада 350 тонна пахта теришга сўз бераман.

Биз Ватанга нечоғлик кўп пахта берсак ҳаётимиз шу қадар гўзал бўлади, тинчлик иши шу қадар кўпроқ мустаҳкамланади.

Бутун Совет Иттифоқининг, барча социалистик мамлакатларнинг меҳнаткашлари каби Ўзбекистон пахтакорлари ҳам меҳнат соҳасида янгидан-янги муваффақиятларга эришмоқ учун тинчлик бўлишидан манфаатдордирлар. Москва Кенгашида қабул қилинган ҳужжатлар тинчликни таъминлаш учун катта имкониятлар очиб беради. Мен оддий совет меҳнаткашлари номидан гапириб, коммунистик ва ишчи партиялар Кенгашининг Баёноти ва Мурожаатини қизғин ва тўла қўллаб-қувватлайман.

Биз чин кўнглимиздан айтамизки, тинчлик ишини мустаҳкамлаш учун тинмай кураш олиб бораётган Коммунистик партияга раҳмат.

Сиёсий ва илмий билимлар тарқатувчи республика жамияти правлениесининг раиси, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги **И. М. Мўминов** йиғилиш қатнашчиларига мурожаат қилиб гапиради.

Москва Кенгаши ҳужжатларининг ҳар бир қисми, ҳар бир тезиси, ҳар бир сўзи,— дейди у,— ер юзида тантанали юриш қилиб олға бораётган улуғ марксча-ленинча таълимотимиз учун қонуний фахрланиш туйғуларини вужудга келтиради.

Москва Кенгаши натижасида марксизм-ленинизм хазинаси замонамиздаги халқаро коммунистик, ишчи ва миллий озодлик ҳаракати учун ғоят муҳим назарий ва амалий аҳамиятга эга бўлган янги хулоса ва қоидалар билан бойитилди. Замонамизнинг асосий мазмуни капитализмдан социализмга ўтишдан иборат.

Кенгаш Баёнотида коммунистик партиялар ўз сафларидаги ревизционистларни ғоявий жиҳатдан тормор келтирдилар, ўн оппортунизмга қарши курашда ҳар бир коммунистик партия ва умуман бутун халқаро коммунистик ҳаракат ғоявий ва ташкилий жиҳатдан янада мустаҳкамланди, деб чиқарилган хулоса бизни қувонтиради.

Совет Ўзбекистони зиёлиларининг илғор қисми Сиёсий ва илмий билимлар тарқатувчи жамиятга бирлашгандир. Совет Ўзбекистонининг зиёлилари комунистик ва ишчи партиялар вакиллари Кенгашининг Баёноти ва Мурожаатини чин кўнгиллардан табриклайдилар ва КПССнинг ленинчи Марказий Комитетини, Ўзбекистон КП Марказий Комитетини ишонтириб айтадиларки, республика зиёлилари тинчлик ва тараққиёт хартияси бўлган ана шу ажойиб марксча-ленинча ҳужжатларни пропаганда қилмоқ учун ўз кучлари ва ғайратларини аямайдилар.

Пахтакор районидаги «Ленинчи чорвадор» колхозининг раиси ўртоқ **И. Зокиров** Москва Кенгашининг якунлари қишлоқ меҳнаткашларининг сиёсий активлиги ва меҳнат ғайратини кучайтириб юборганлиги тўғрисида гапиради.

Халқ хўжалигимизнинг ҳамма тармоқларида маҳсулот етиштиришни кўпайтириш, дейди нотиқ, бизни коммунизмга яқинлаштиришни, тинчлик ишини мустаҳкамлашни яхши биламиз.

Колхозимизнинг аъзолари бу йил иш кўрсаткичларини яхшилаганликларини, топшириқларни ошириб бажарганликларини хурсандчилик билан маълум қиладилар. Қўйлар сони анча кўпайди, маҳсулотнинг асосий турларини етиштириш таннархи камайди.

Колхоз аъзолари ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, оширилган социалистик мажбурият олдилар. Улар 1961 йилда ҳар 100 совлиқ қўйдан 118 қўзи олиш, шунингдек гўшт ва қоракўл тери етиштиришни анча кўпайтиришга ваъда бердилар.

Биз, оддий совет меҳнаткашлари, дейди ўртоқ Зокиров сўзининг охирида, мамлакатимиз бутун прогрессив инсониятга бошчилик қилаётганлиги билан, бутун дунё коммунистлари жонажон партиямизнинг фаолиятига юксак баҳо берганлиги билан фахрланамиз. Биз дунёдаги барча халқларнинг ўз тақдирларини ўзлари ҳал этишларини ва эркин ҳаёт барпо қилишларини истаймиз, ер юзида ҳалокатли термоядро уриши ҳеч қачон бошланмаслигини истаймиз. Шу сабабли, биз Ватанимизнинг янада бадавлат ва гўзал бўлмоғи учун қўлимиздан келган ҳамма чорани кўрамиз.

Юқори Чирчиқ район партия комитетининг секретари **М. В. Ким** ўз нутқида қуйидагиларни таъкидлайди: Коммунистик ва ишчи партиялар вакиллари Москва Кенгашининг якунлари шуни кўрсатадики, коммунистик ҳаракат бирлигидан иборат улуғ ленинча идея янги порлоқ ғалабага эришди. Коммунистик ва ишчи партиялар вакиллари Москва Кенгашида қабул қилинган тарихий ҳужжатларнинг ҳар бир сатри инсониятнинг саодати ва равнақ топиши тўғрисида ғамхўрлик қилиш руҳи билан суғорилган. Коммунистларнинг замонамизнинг энг муҳим проблемасини ҳал этиш, яъни жаҳон урушининг олдини олиш, тинчликни сақлаш ва мустаҳкамлаш учун курашда кучларимизни жипслаштириш керак, деган оташин чақириғи юз миллионларча меҳнаткашларнинг чин фикр ва туйғуларини ифода этади.

Юқори Чирчиқ районининг меҳнаткашлари коммунистик ва ишчи партиялар вакиллари Москва Кенгашининг ҳужжатларини қизғин маъқуллаб, ана шу ҳужжатларда белгиланган вазифаларни амалга оширишга ёрдам бермоқ учун меҳнатда янги муваффақиятларга эришишга тайёр эканликларини билдирадилар. Улар ўзларининг улуғ социалистик Ватани учун, Коммунистик партия ва унинг ленинчи Марказий Комитети, жонажон Совет ҳукумати учун ифтихор туйғулари билан тўлиб-тошган ҳолда КПСС Марказий Комитетининг навбатдаги Пленумини муносиб кутиб олишга ҳаракат қилмоқдалар. Район меҳнаткашлари бу йил қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришда катта муваффақиятларга эришдилар ва етти йилликнинг учинчи йилида ўз муваффақиятларини кўпайтириш учун қўлларидан келган ҳамма чораларни кўрадилар. Келгуси йилда ҳосил етиштириш учун ҳамма ерлар ҳозирдаёқ шудгор қилинди, ирригация шохобчаларини тозалаш ва бутун техникани кўкламга тахт қилиб қўйиш ишлари қизитиб юборилди. Қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг ўсиб бораётганлиги колхозчилар ва совхоз ишчиларининг социалистик давлат куч-қудратини янада мустаҳкамлаш ишига, тинчлик ва демократия йўлидаги кураш ишига қўшаётган амалий ҳиссасидир.

Ўртоқ Ким Юқори Чирчиқ райони меҳнаткашлари номидан гапириб, социалистик қишлоқ хўжалигини ривожлантириш тўғрисида, совет кишиларининг ўсиб бораётган эҳтиёжларини қондириш учун қишлоқ хўжалик маҳсулотларини мўл-кўл қилиш тўғрисида зўр ғамхўрлик қилаётганликлари учун КПСС Ленинчи Марказий Комитетига, унинг Президиумига ва шахсан Никита Сергеевич Хрушчевга чин кўнгилдан раҳмат, дейди.

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси ядро физикаси институтининг директори **У .Орипов** айтадики, ҳозирги кунда ер юзининг ҳамма қисмида миллионларча кишилар коммунистик ва ишчи партиялар вакиллари Кенгашининг тарихий ҳужжатларини ўқимоқдалар, ўрганмоқдалар ва муҳокама қилмоқдалар. Бу ҳужжатлар бутун илғор инсониятни тўлқинлантиради. яхши ниятдаги барча кишиларга яқин бўлган ғоялар ана шу ҳужжатларда ғоят зўр куч билан ифода қилинди.

Капитализм жамияти дунё халқларига қандай ғояларни тақдим этиши мумкин? Империалистларнинг тутган йўли зўр бериб қуролланишдан, «совуқ уруш»дан, ўзгаларнинг территорияларида ҳарбий базаларни вужудга келтиришдан, янги ҳарбий пактлар тузишдан, йиртқичларча фойда ва бойлик тўплашдан иборат.

Империалистлар дунёни атом уруши гирдобига ташламоқчи бўладилар. Аммо дунёда атомчиларни жиловлаб қўя оладиган ва жиловлаб қўйиши лозим бўлган кучлар бор. Булар СССР бошчилигидаги тинчлик, демократия ва социализм лагеридир, булар барча мамлакатлардаги меҳнаткашлардан фан ва маданиятнинг прогрессив арбобларидан иборатдир.

Институтимизнинг коллективи,— дейди ўртоқ Орипов, — ўз кучларини атом энергиясидан тинчлик мақсадларида фойдаланишдан иборат олижаноб ишга бағишламоқда. Совет атоми беморларни даволайди, қишлоқ хўжалик экинларининг ҳосилдорлигини оширади. Бизнинг олимларимиз Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги кенгаши билан биргаликда икки юздан кўпроқ изотоп приборларни саноат ишлаб чиқаришига жорий қилиш соҳасида иш олиб бормоқдалар. Бизда уруш учун эмас, балки тинчлик ва кишилар бахти учун атом сирлари текширилмоқда.

Мамлакатимизнинг барча меҳнаткашлари каби Совет Ўзбекистонининг олимлари ҳам ўз кучлари ва ғайратларини ер юзида энг адолатли жамият — коммунистик жамият қуришдан иборат буюк ишга бағишлайдилар.

Ўзбекистон касаба союзлари советининг секретари **М. Йўлдошева** қуйидагиларни айтди:

— Коммунистик ва ишчи партиялар вакиллари Кенгашининг Баёноти ва унинг бутун дунё халқларига Мурожаати яхши ниятдаги барча кишиларнинг чин фикр ва орзуларини ифода этади. Кенгашнинг ҳужжатлари миллионларча меҳнаткашларни илҳомлантиради, марксизм-ленинизм улуғ ғояларининг ғалаба қозонишига бўлган ишончни мустаҳкамлайди. Ишчилар, колхозчилар, шонли зиёлиларимиз коммунистик ва ишчи партиялар вакиллари Кенгашининг тарихий ҳужжатларини муҳокама қилиб, етти йиллик планни муддатидан олдин бажаришга қатъий бел боғлаганликларини билдирадилар. Янги меҳнат ғалабалари тўғрисида, етти йилликнинг иккинчи йили топшириқларининг муддатидан илгари бажарилаётганлиги ҳақида Ўзбекистоннинг ҳамма қисмидан хушхабарлар олинмоқда.

Республикамизнинг меҳнаткашлари экономика ва маданиятни янада юксалтириш учун актив кураш олиб боришни, социализм мамлакатининг тарихий вазифасини, яъни саноат ва қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг абсолют ҳажми жиҳатидан жаҳон капиталистик системасидан жуда қисқа вақт ичида ўзиб кетиш, шундан кейин эса, аҳоли жон бошига маҳсулот ишлаб чиқариш соҳасида иқтисодий жиҳатдан энг тараққий этган капиталистик мамлакатларни ва, аввало, Америка Қўшма Штатларини ўзиб кетиш вазифасини ҳал қилишни ўзларининг интернационал бурчи, деб ҳисобладилар.

Коммунистик ва ишчи партиялар вакиллари Кенгашининг Баёнотида таъкидлаб ўтилганидек, социалистик жамият тобора такомиллашмоқда, тобора етук ҳолга келмоқда, унда меҳнатга коммунистик муносабатда бўлиш куртаклари ва коммунистик жамиятнинг бошқа элементлари кун сайин вужудга келмоқда. Халқ ижоди чашмалари битмас-туганмасдир. Республика касаба союз ташкилотлари ўзларининг бутун ташкилотчилик ва тарбия ишларини меҳнаткашларнинг ижодий ташаббусини ривожлантиришга, социалистик мусобақани янада кенг авж олдиришга, меҳнатга чинакам коммунистик муносабатда бўлиш руҳида тарбиялашга қаратмоқдалар. Ишлаб чиқариш илғорлари ва новаторларининг тажрибаларини кенг омма орасига ёйиш ҳақида миллионларча меҳнаткашлар ўзларининг кундалик меҳнат фаолиятида коммунизмнинг чинакам мактабини ўтишлари тўғрисида кўпроқ ғамхўрлик қилинмоқда. Шаҳар ва қишлоқ меҳнаткашлари коммунистик меҳнат ҳаракати, фан ютуқлари ва илғор иш тажрибаларини ишлаб чиқаришга жорий қилиш ҳаракатига тобора кўпроқ жалб этилмоқда. Касаба союз ташкилотлари саноатда техникани тараққий эттириш учун, пахтачиликни ва қишлоқ хўжалигининг бошқа тармоқларини комплекс механизациялаш учун курашга айниқса кўп эътибор бермоқдалар. В. Тюпко, Т. Охунова, М. Умурзоқов, К. Кенжаев бошлиқ бригадаларда, барча совхозларда илғор тажриба мактаблари, «Совой» ва «Малик» совхозларида эса илғор тажриба жамоат институтлари ташкил этилмоқда.

Биз Коммунистик партияни, унинг ленинчи Марказий Комитети ва шахсан Никита Сергеевич Хрушчевни ишонтириб айтамизки, Ўзбекистон касаба союз ташкилотлари хўжалик ва маданий қурилишда янада актив қатнашадилар, меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш, уларнинг ижодий куч ва ғайратини КПСС XXI съездининг тарихий қарорларини, коммунистик жамият қурилишининг олижаноб вазифаларини муваффақиятли бажаришга сафарбар қилиш соҳасида тинмай иш олиб борадилар.

Йиғилишда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари **Ш. Р. Рашидов** нутқ сўзлади. Совет Ўзбекистонининг меҳнаткашлари, деди у, коммунистик ва ишчи партиялар вакиллари Кенгашининг Баёноти ва Мурожаатини ғоят баланд руҳ ва якдиллик билан маъқулладилар. Ана шу тарихий ҳужжатлар партия маорифи шохобчаларида зўр иштиёқ билан ўрганилмоқда, агитаторлар, пропагандистлар ва лекторларнинг кўп сонли отряди бу ҳужжатларни кенг оммага тушунтирмоқда.

Республиканинг ишчилари, колхозчилари, зиёлилари, барча меҳнаткашлари Кенгашнинг программ ҳужжатлари билан танишиб, шонли Коммунистик партия ва унинг ленинчи Марказий Комитетининг жаҳон коммунистик ҳаракат бирлиги ва жипслигини мустаҳкамлаш соҳасида зўр ғайрат билан қизғин иш олиб бораётганликларини мамнуният билан қайд қилмоқдалар. Нотиқлар ўз сўзларида мамлакатга доно раҳбарлик қилаётганликлари учун, халқ бахт-саодати тўғрисида, тинчлик ҳақида, севикли Ватанимизнинг ва бутун социалистик системанинг қудратини ошириш тўғрисида тинмай ғамхўрлик қилаётганликлари учун КПСС Марказий Комитетидан, жонажон Совет ҳукуматидан ва шахсан ўртоқ Н. С. Хрушчевдан самимий миннатдор эканликларини айтдилар. Уларнинг бу сўзлари Совет Ўзбекистонидаги барча коммунистлар ва меҳнаткашларнинг фикр ва туйғуларини акс эттиради.

Ўзбек халқи ўзининг барча муваффақиятлари учун партиянинг доно раҳбарлигидан, улуғ рус халқининг ва СССРдаги бошқа халқларнинг қардошларча ёрдамидан миннатдордир. СССР халқларининг бузилмас қардошларча дўстлиги, уларнинг жонажон Коммунистик партия теварагига маҳкам жипслашганлиги—Ватанимиз куч-қудрати ва шон-шуҳратининг манбаи, коммунизм йўлида ижодий меҳнат қилишга чорловчи илҳомбахш кучдир.

Ўзбекистон коммунистлари ва республиканинг барча меҳнаткашлари совет халқининг буюк тарихий вазифасини ва ўзларининг интернационал бурчини яхши англаганлари ҳолда Совет давлатининг бутун жаҳон социалистик системасининг куч-қудратини меҳнат соҳасидаги янги муваффақиятлари билан мустаҳкамлашни ўз вазифалари деб биладилар.

Ўзбекистон ишчилар синфи меҳнат соҳасида шонли ғалабага эришди: саноат ишлаб чиқариш йиллик плани муддатидан илгари, 19 декабрда бажарилди. Колхозчилар, совхоз ишчилари, механизаторлар қаҳрамонона меҳнат қилмоқдалар. Пахтакорлар бу йил об-ҳаво шароитининг ноқулай келиши орқасида рўй берган қийинчиликларини мардонаворлик билан бартараф қилиб, ҳозирги вақтда ўзларининг бутун кучларини етиштирилган бутун пахта ҳосилини сўнгги кўсагигача, сўнгги граммигача йиғиштириб олишга сафарбар қилмоқдалар.

Шу йилнинг ўзига хос хусусияти шундан иборатки, пахта теримини механизациялаштиришда ҳал қилувчи бурилиш ясалди — шу вақтгача қарийб ярим миллион тонна пахта машиналарда териб олинди. Ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг қаҳрамонимиз Турсуной Охуновага юборган самимий табриги Ўзбекистон меҳнаткашларини бениҳоя хурсанд қилди. Бу табрикда механизаторларимизнинг қаҳрамонлик зафарлари юксак тақдирланди ва консерваторларга қақшатғич зарба берилди.

Ўзбекистон колхоз ва совхозлари дон, луб экинлари, пилла, тамаки, сабзавот, картошка, полиз экинлари, мева ва узум, қоракўл тери, гўшт, сут, тухум ва жун етиштириш ва давлатга топшириш йиллик планларини анча ошириб бажардилар. Жамоат чорва моллари сони анча кўпайди.

Бу йил маданий қурилиш соҳасида ҳам муайян муваффақиятлар қўлга киритилди. Биз КПСС Марказий Комитетига хурсандчилик билан шу нарсани хабар қиламизки, мактабларни бир сменали машғулотга ўтказиш юзасидан декабрь Пленумида олган мажбуриятларни муваффақиятли суратда амалга оширмоқдамиз. Республиканинг партия ва совет органлари медицина муассасалари шохобчаларини кенгайтириш юзасидан етти йиллик план мўлжалларини муддатидан илгари бажариш тўғрисида берган ваъдаларини ҳам бажардилар. Ҳозирги вақтда партия ташкилоти болалар муассасалари шохобчаларини ва меҳнаткашлар учун шифохоналарни кенгайтириш йўлидаги умумхалқ ҳаракатига бошчилик қилмоқда. Уй-жой ва маданий-маиший қурилиш суръатларини жадаллаштириш, савдо-сотиқ ва умумий овқатланишни яхшилаш чоралари кўрилмоқда.

Ўзбекистон партия ташкилоти, республиканинг барча меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитетининг навбатдаги Пленумига тайёрланиб, коммунизмнинг моддий-техника базасини вужудга келтириш йўлидаги умумхалқ курашига катта ҳисса қўшмоқ учун янги резерв ва янги имкониятларни қидириб топмоқдалар. Республика олдида турган катта вазифалар ташкилотчилик ва сиёсий ишларни янада юксак даражага кўтаришни, айрим область ва район партия комитетларининг хўжалик, айниқса пахтачиликка раҳбарлик қилиш соҳасидаги ишларида ҳали ҳам мавжуд бўлган жиддий камчиликларни йўқотиш талаб этилаётганлигини яхши биламиз.

Биз КПСС Марказий Комитетини ишонтириб айтамизки, Ўзбекистон партия ташкилоти бундан буён ҳам Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг содиқ отряди бўлиб қолади, ўз кадрларини ва барча меҳнаткашларни юксак ғоявийлик, революцион ҳушёрлик, оташин совет ватанпарварлиги руҳида, умумдавлат манфаатларини чуқур тушуниш ва ўзининг интернационал бурчини фидокорона бажариш руҳида тинмай тарбиялайди. Ўзбекистон коммунистлари ва республиканинг барча меҳнаткашлари бутун дунёда тинчликнинг енгилмас таянчи бўлган севикли социалистик Ватанимизнинг қудратини янада мустаҳкамлаш учун мамлакатимизнинг барча халқлари билан биргаликда фидокорона меҳнат қиладилар! Социалистик интернационализм байроғига содиқ бўлган Ўзбекистон коммунистлари ва барча меҳнаткашлари улуғ рус халқи билан ва СССРдаги барча қардош халқлар билан дўстликни бутун чоралар билан мустаҳкамлайдилар, ана шу бузилмас дўстликни ҳаётимизнинг энг азиз ва энг муқаддас нарсаси деб билиб, кўз қорачиғидай сақлайдилар!

Ўзбекистон коммунистлари ва барча меҳнаткашлари ленинизмнинг сўнмас байроғи остида, атоқли ленинчи, тинчлик учун, халқ бахти учун толмас курашчи Никита Сергеевич Хрушчев бошчилигидаги КПССнинг доно Марказий Комитети теварагига янада маҳкам жипслашадилар!

Партия активи йиғилиши коммунистик ва ишчи партиялар вакиллари Москва Кенгашининг якунларини қизғин маъқуллаган резолюцияни бир оғиздан қабул қилди.

Йиғилиш қатнашчилари ғоят баланд руҳ билан Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг ленинчи Марказий Комитетига табрикнома қабул қилдилар.

Йиғилиш ёпиқ деб эълон қилинади. Партия гимни «Интернационал» садолари янграйди. (ЎзТАГ)

Коммунистик ва ишчи партиялар вакиллари Москва Кенгашининг якунлари тўғрисида республика партия ташкилоти активи йиғилишининг

РЕЗОЛЮЦИЯСИ

Ўзбекистон партия ташкилоти активининг йиғилиши КПСС Марказий Комитети Президиуми аъзоси, КПСС Марказий Комитети секретари ўртоқ М. А. Сусловнинг «Коммунистик ва ишчи партиялар вакиллари Кенгашининг якунлари тўғрисида»ги докладини эшитиб ва муҳокама қилиб, Кенгашнинг ишини ва у қабул қилган тарихий ҳужжатларни — Баёнотни ва бутун дунё халқларига Мурожаатни якдиллик билан маъқуллайди.

81 коммунистик ва ишчи партия делегациялари қатнашган Москва Кенгаши халқаро коммунистик ҳаракатнинг қаҳрамонона тарихида жуда катта воқеадир. Кенгашда ишлаб чиқилган программ ҳужжатларда ҳозирги халқаро аҳвол марксча-ленинча чуқур анализ қилинган ва халқаро аҳволга марксча-ленинча баҳо берилган, бу ҳужжатларда кейинги йиллардаги коммунистик, ишчи ҳаракати ва миллий озодлик ҳаракатининг тажрибалари умумлаштирилган, жаҳон социалистик системасининг оламшумул тарихий ғалабаларининг якунлари тўпланган, империализмга қарши, шармандали мустамлакачилик системасини узил-кесил тугатиш учун, тинчлик, демократия ва миллий мустақиллик ишининг ғалабаси учун, социализм идеяларининг тантанаси учун курашнинг янги имкониятлари ва вазифалари белгилаб берилган.

Кенгашда ҳамма масалалар марксизм-ленинизм, пролетар интернационализмнинг мустаҳкам принциплари асосида қардошларча дўстлик вазиятида муҳокама қилинди. Коммунистик ҳаракат бирлигининг буюк ленинча ғояси янги порлоқ ғалабага эришди.

Партия активи йиғилиши коммунистик ва ишчи партиялар вакиллари Кенгашида ўртоқ Н. С. Хрушчев бошчилигида қатнашган Совет Иттифоқи Коммунистик партияси делегациясининг сиёсий йўли ва фаолиятини бутунича ва тўла маъқуллайди.

Кенгаш қабул қилган Баёнот ва бутун дунё халқларига Мурожаат марксча-ленинча улуғ таълимотни ижодий тарзда ривожлантиришнинг янги, ёрқин намунаси, марксча-ленинча идеологиянинг умумийлиги, ишчилар синфининг иши учун, халқ манфаатлари учун курашда мақсаднинг бирлиги ва ҳаракат бирлиги билан жипслашган коммунистик ва ишчи партиялар коллектив ақл-идрокининг ифодасидир.

Кенгашнинг бутун дунё халқларига Мурожаати — ҳозирги замоннинг энг муҳим проблемасини, яъни жаҳон урушининг олдини олиш, тинчликни сақлаш ва мустаҳкамлаш проблемасини ҳал этиш учун курашда жипслашишга чақирувчи оташин, жўшқин даъватдир. Инсонпарварлик мақсадларини кўзда тутган ана шу буюк ҳужжатда яхши ниятдаги барча кишиларнинг фикр ва орзулари, уларнинг инсониятга қарши қаратилган урушларга хотима бериш йўлидаги қатъий интилиши ўз ифодасини топди.

Кенгаш коммунистик ва ишчи партияларнинг, социалистик мамлакатлар халқларининг жипслиги, бирлиги, уларнинг марксча-ленинча таълимотга садоқати ҳар бир социалистик мамлакат ва умуман социалистик лагерь кучлари ва енгилмаслигининг асосий манбаидир, жаҳон социалистик системасини бундан буён ҳам мустаҳкамлаш — бутун халқаро коммунистик ҳаракатнинг вазифасидир, деб таъкидлади.

Кенгаш коммунистик ва ишчи партияларнинг ижодий марксизм-ленинизмнинг поклигини бундан буён ҳам оғишмай қатъий ҳимоя қилишга, асосий хавф бўлган ревизионизмга, шунингдек догматизм ва сектантчиликка қарши шафқатсиз кураш олиб боришга якдиллик билан интилаётганликларини намоййиш қилди.

Бутун партиямиз каби Ўзбекистон партия ташкилоти ҳам Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг халқаро коммунистик ҳаракат олдидаги хизматларига Кенгаш қатнашчиларининг якдиллик билан баҳо берганлигини, КПСС фаолиятининг пролетар интернационализми революцион принципларини практикада қўлланиш намунаси, деб эътироф этилганлигини, шунингдек КПСС XX съездининг тарихий қарорлари халқаро коммунистик ҳаракатни марксизм-ленинизм асосида ривожлантириш учун катта аҳамиятга эга эканлиги эътироф этилганлиги чуқур мамнуният туйғулари билан кутиб олди. Ана шу юксак баҳо бизни коммунизм тантанаси йўлида янги шонли ишларга илҳомлантиради.

Биз шу билан фахрланамизки, бизнинг қаҳрамон партиямиз атоқли ленинчи ўртоқ Н. С. Хрушчев бошчилигидаги ўз Марказий Комитетининг доно раҳбарлигида улуғ Лениннинг васиятларини изчиллик ва сабот билан амалга оширмоқда ва марксизм-ленинизм таълимотини ижодий қўлланиш ва янада ривожлантириш намунасини кўрсатмоқда.

Ўзбекистон партия ташкилоти бундан буён ҳам шонли Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг жанговар отряди ленинчи Марказий Комитетнинг мустаҳкам таянчи бўлиб қолади, марксча-ленинча ўлмас идеяларнинг тантанаси учун тинмай кураш олиб боради.

Республика партия ташкилоти барча коммунистларни, барча меҳнаткашларни социалистик интернационализм руҳида, халқларнинг бузилмас қардошларча дўстлиги руҳида тарбиялашни ҳамиша ўзининг муқаддас бурчи, деб ҳисоблаб келди ва бундан буён ҳам шундай деб ҳисоблайди. Улуғ рус халқи бошчилигидаги мамлакатимиз барча халқларининг қудратли бирдамлиги — коммунистик қурилишнинг улуғвор программасини амалга оширишда янгидан-янги муваффақиятларга эришиш гаровидир.

Ўзбекистон коммунистлари республика меҳнаткашларини социалистик Ватанимизнинг қудратини янада мустаҳкамлашга, республика саноати, қишлоқ хўжалиги, фан ва маданиятини оғишмай ривожлантиришга, қўриқ ерларни ўзлаштириш, ҳосилдорликни анча ошириш, деҳқончилик маданиятини кескин суратда юксалтириш, қишлоқ хўжалигининг ҳамма тармоқларида ва, аввало пахтачиликда техника прогрессини дадил жорий қилиш йўли билан пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни тобора кўпайтиришга сафарбар қиладилар.

Актив йиғилиши республикадаги барча партия ташкилотлари ўз йиғилишларида коммунистик ва ишчи партиялар вакиллари Кенгашининг якунларини ва бу Кенгашда қабул қилинган программ ҳужжатлар — Баёнот ва бутун дунё халқларига Мурожаатни муҳокама қилишлари зарур, деб ҳисоблайди.

Москва Кенгашининг жаҳоншумул тарихий ҳужжатларидан илҳомланган, ўзининг жанажон Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ва унинг Марказий Комитети теварагига, марксизм-ленинизмнинг ғолиб байроғи теварагига маҳкам жипслашган, социалистик интернационализмнинг улуғ ленинча принципларига содиқ бўлган Совет Ўзбекистонининг партия ташкилоти, барча меҳнаткашлари мамлакатимизда коммунизмнинг тантанаси учун, тинчлик ва халқлар бахти учун курашда ўз кучлари ва ғайратларини аямайдилар.

СОВЕТ ҲУКУМАТИНИНГ ЛАОС МАСАЛАСИ ЮЗАСИДАН БУЮК БРИТАНИЯ ҲУКУМАТИГА НОТАСИ

СССР Ташқи ишлар министрининг биринчи ўринбосари В. В. Кузнецов 22 декабрда Буюк Британиянинг Москвадаги элчиси Ф. Робертсни қабул қилди ва Лаосдаги воқеалар муносабати билан унга Совет ҳукуматининг нотасини топширди.

Нотада бундай дейилади: Ҳинди-Хитой юзасидан ўтказилган Женева кенгашининг раисларидан бири бўлмиш Совет ҳукумати Ҳиндистон бош министридан мактуб олди. Бош министр бу мактубида Лаосдаги сўнгги воқеаларга эътиборни жалб этади. Совет ҳукумати Лаос районида вужудга келган ва Шарқи-Жанубий Осиёда тинчликка жиддий таҳдид қилаётган хавфли вазиятдан Ҳиндистон ҳукуматининг ташвишига тамомила қўшилади. Лаосда рўй берган аҳволга сабаб шуки, АҚШ ва СЕАТО ҳарбий блокининг бошқа баъзи қатнашчилари Лаоснинг ички ишларига сурбетларча аралашмоқдалар.

Совет ҳукуматининг фикрича, дейилади нотада, Лаос масаласини ҳал этиш ва бу райондаги аҳволни нормаллаштириш мақсадида Лаосдаги аҳволни қараб чиқиш учун 1954 йилда Ҳинди-Хитой масаласи юзасидан ўтказилган Женева кенгашида қатнашган мамлакатлар кенгашини чақириш, шунингдек Лаосда кузатувчи ва контроль қилувчи халқаро комиссия ўз ишларини бошлаб юбориши зарур. Совет ҳукуматининг фикрича, икки раиснинг Ҳинди-Хитой масаласи юзасидан Женева кенгашида қатнашган барча мамлакатларга мурожаат қилиб, уларни Лаос ички ишларига ажнабийларнинг аралашувини қоралашга даъват этиши зарурдир.

Совет ҳукумати ҳар иккала раис АҚШ ҳукуматига мактуб юбориши ва бу мактубда уни Лаосдаги аҳволни нормаллаштириш соҳасида ҳар иккала раис томонидан кўриладиган тадбирларда қатнашишга ва шу мақсадда генерал Фуми Носаван қўл остидаги исёнчиларга ажнабийларнинг ёрдам беришини тўхтатишга кўмаклашишга, Америка ҳарбий хизматчиларини Фуми Носаван қўшинлари сафидан чақириб олишга ва Америка ҳарбий техникасини чиқариб олишга даъват этиши, шунингдек АҚШ билан биргаликда ўз ҳарбий хизматчилари ва қурол-яроғларини исёнчи генерал Носаван ихтиёрига юборган бошқа давлатларга тегишли таъсир кўрсатишга даъват этиши лозим, деб ҳисоблайди.

Совет ҳукумати ўз нотасида Лаосда кузатувчи ва контроль қилувчи халқаро комиссия ишларининг тўхтаб қолганлиги АҚШдаги муайян доираларга керак бўлганлигини таъкидлайди. СССР ҳукумати ҳар иккала раис мазкур комиссияга унинг фаолиятини тиклашга тааллуқли амалий тадбирларни шаҳзода Суванна Фума ҳукумати билан келишиб олиш мақсадида бу ҳукумат билан алоқа боғлашни тавсия этиши лозим, деган фикрни баён қилади. (ТАСС).

СССР парламент группасининг умумий йиғилиши

23 декабрда Катта Кремль саройида СССР парламент группаси раиси депутат О. В. Куусинен раислигида СССР парламент группасининг умумий йиғилиши бўлди. СССР Олий Совети депутатлари парламент группаси комитетининг 1959 йил ноябридан 1960 йил декабригача бўлган даврдаги иши тўғрисида ҳисоботни тингладилар ва муҳокама қилдилар. Бу ҳақда СССР парламент группаси раисининг ўринбосари депутат А. П. Волков доклад қилди.

СССР парламент группасининг умумий йиғилиши мустамлакачиларнинг Конго конституциясини, Африкадаги бу ёш республиканинг парламенти ва ҳукумат раҳбарларини мислсиз таҳқир қилаётганликларига қарши ғазаб билан норозилик билдирди.

Комитетга Конго парламентининг поймол этилган ҳуқуқларини ҳимоя қилиб чиқишга, унинг нормал фаолияти дарҳол тикланиши, бош министр Патрис Лумумба ва қонун асосида сайланган ҳукуматнинг аъзоларини озод қилиш учун чиқишга даъват қилиб, парламентлараро иттифоқ раҳбарлигига мурожаат қилиш топширилди.

Парламент группасининг умумий йиғилиши комитетнинг фаолиятини маъқуллаб, жумладан, комитетга ўзининг бундан кейинги ишида тинчлик ва халқаро ҳамкорлик учун курашда парламентлараро иттифоқнинг барча прогрессив кучларини жипслаштиришга бутун чоралар билан ёрдам беришни тавсия қилди.

(ТАСС).

ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ

(24 декабргача бўлган маълумот, планга нисбатан процент ҳисобида)

Районлар номи	бир кунда	мавсум бошидан	машина терими мавсум бошидан
Юқори Чирчиқ	**—**	**121,43**	**111,34**
Қуйи Чирчиқ	**0,03**	**103,00**	**101,67**
Оржоникидзе	0,06	92,37	47,00
Ўрта Чирчиқ	0,01	89,30	75,25
Пискент	0,07	87,57	92,55
Бўка	0,01	86,18	93,60
Чиноз	—	83,32	51,65
Янгийўл	0,04	81,38	93,52
Сирдарё	—	79,00	67,42
Оққўрғон	0,02	78.77	67,52
Гулистон	0,03	77,04	54,95
Бекобод	0,07	75,86	77,85
Янгиер шаҳри	0,04	71,40	76,06

Юк ортиш плани муддатидан илгари бажарилди

Тошкент магистралининг темир йўлчилари юк ортиш йиллик планини бажардилар. Темир йўлда вагонлар обороти топшириқдагига нисбатан 10 соатдан кўпроқ тезлаштирилди, уларнинг юксиз бекор туриб қолишлари эса нормадагига нисбатан 2—3 соат камайтирилди. Вагонларга юк ортишнинг илғор усулларини жорий қилиш натижасида иш унуми анча ошди.

Темир йўл бу йил кўтариш механизмлари билан тўлдирилди. Механизмлар ёрдамида юк ортиш юзасидан белгиланган топшириқ ошириб бажарилди.

Кўпгина станциялар ва транспорт цехлари ягона технология процесси асосида ишламоқда. Қизил тўқимачи, Салор станцияларида транспорт цехлари бирлаштирилди. Бу тадбирлар юк ортиш ва тушириш ишларини бир меёрда олиб бориш, механизмлардан самарали фойдаланиш имконини берди. (ЎзТАГ).

СССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ ОЛТИНЧИ СЕССИЯСИ

Халқаро аҳвол ва Совет Иттифоқининг ташқи сиёсати тўғрисида

Ватанимизнинг меҳнаткашлари чет мамлакатларнинг халқлари шу кунларда СССР Олий Советининг ишларини зўр эътибор билан кузатиб турдилар. Бугун халқаро аҳвол ва Совет ҳукуматининг ташқи сиёсати тўғрисидаги масала муҳокама қилинди. Совет ҳукумати ўзи ўтказиб келаётган сиёсат тўғрисида СССР Олий Совети олдида доим ҳисоб беради. халқ сайлаган вакилларнинг фикр ва истакларини тинглаш ва халқлар ўртасида тинчлик ҳамда дўстликни мустаҳкамлашга қаратилган янги тадбирларни ишлаб чиқиш учун ҳисоб беради.

☆ ☆ ☆

СССР Министрлар Советининг топшириғига биноан СССР Ташқи ишлар министри депутат А. А. Громико 23 декабрда СССР Олий Советининг сессиясида халқаро аҳвол ва Совет Иттифоқининг ташқи сиёсати тўғрисида доклад қилди.

Халқаро ҳаётнинг ҳозирги босқичи,— деди А. А. Громико,— катта-катта воқеаларнинг кўплиги билан фарқ қилади. Гоҳ бир мамлакатда, гоҳ иккинчи мамлакатда, жаҳоннинг гоҳ бир районида, гоҳ иккинчи районида вазият кун сайин ва ҳатто соат сайин ўзгариб турибди. Яқиндагина ватанпарвар кучларнинг ғоят катта намойишлари Жанубий Кореяни ва Японияни ларзага келтирди. Конгода, Жазоирда, Лаосда империалистик давлатларнинг айби билан содир бўлаётган воқеалар шу мамлакатларнинг халқлари учун фожеадир, лекин шу билан бирга шу халқларнинг ажнабийлар ҳукмронлигидан батамом қутилишига чинакам миллий тикланишига ҳам олиб келадиган жанговар муқаддимадир.

Чет эл монополияларининг Лотин Америкаси мамлакатларида бўлган ҳукмронлигига путур етмоқда. Кариб денгизида АҚШнинг собиқ ярим мустамлакаси — Куба оролида ёришган миллий мустақиллик, эркинлик ва тараққиёт тонгининг шуълалари Америка қитъасидан бошқа жойлардаги халқларга ҳам кўринмоқда.

Рўй бераётган воқеалар ҳар қанча хилма-хил шаклда ва сиртдан рангба-ранг бўлиб кўринаётган бўлса-да,— деди докладчи,— аммо шу воқеаларда муайян тарихий тенденция очиқ намоён бўлмоқда. Эндиликда жаҳон социалистик системаси империализмга қарши курашаётган кучлар кишилик жамияти тарихий ривожланишининг асосий йўналишини ва асосий хусусиятларини белгилаб бермоқда. Совет Иттифоқи ва бутун социалистик лагерь, шунингдек халқларнинг миллий озодлик ҳаракати ва тинчлик кучлари империалистик мамлакатларнинг ўзидаги тинчлик душманларининг ёвуз режаларини бузиб юбормоқда. Социалистик лагернинг йилдан-йилга ўсиб бораётган иқтисодий ва ҳарбий қуввати агрессорларнинг йўлини тўсиб турди. Тинчлик кучларининг уруш кучларидан устунлиги халқаро муносабатлар практикасида ўзини шу тариқа кўрсатмоқда!

Бизнинг мамлакатимиз,— деди сўнгра А. А. Громико,— дадил қадам ташлаб, коммунизм сари олға бормоқда, етти йилликнинг улуғвор планларини бажара борганимиз сари, ҳар биримизнинг кўз олдимизда коммунизмнинг нишоналари очиқ намоён бўлмоқда. Мамлакатимиз улуғ Ленин партиясининг ва унинг Марказий Комитетининг раҳбарлигида, коммунизм тантанаси учун, халқлар ўртасида тинчлик учун ҳормай-толмай курашаётган, ўзининг битмас-туганмас ғайрати билан ҳар бир совет кишисини руҳлантираётган ўртоқ Н. С. Хрушчев раҳбарлигига ишонч билан олға бормоқда.

СССР Ташқи ишлар министри уқтириб айтдики, капиталистик мамлакатларда баъзи бир кимсалар Ғарбнинг ҳарбий блоклари — НАТО, СЕАТО ва СЕНТО ларни мустаҳкамламоқ учун талай-талай куч сарфламоқдалар. Амалда эса, бу блоклар,— деди А. А. Громико,— қовжирамоқда, қақшамоқда, шу блоклар, ташкилотчиларининг кучи эса кетма-кет муваффақиятсизликка учрамоқда.

Жаҳон урушини янгидан бошлаб юбориш мақсадида агрессорлар томонидан қилинадиган уринишларнинг пайини қирқиб қўйиш мумкин бўлган вақт келди,— деди ташқи ишлар министри,— ва, ҳатто урушни кишилик жамиятининг ҳаётидан абадий чиқариб ташлашга имкон берадиган шарт-шароит вужудга келмоқда.

Совет Иттифоқининг, совет халқининг тинчлик сиёсати мана шу мақсаднинг ўзига қаратилган сиёсатдир. Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеясининг XV сессиясида ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг чиқишлари тинчлик ишини ҳимоя қилишнинг, ғоят кучли далиллар келтириб ва халқларга таъсир ўтказиб амалга оширилаётган ишнинг ажойиб намунасидир, дипломатияда ленинча услубни бизнинг замонамизда қўлланишнинг намунасидир.

Бирлашган Миллатлар Ташкилоти минбарида,— деди сўнгра А. А. Громико,— ҳақиқат овози, энг юксак ва олижаноб инсонпарварлик овози янгради. Бошқа социалистик мамлакатлар делегацияларига бош бўлиб келган шу мамлакатларнинг етакчи давлат арбоблари қўллаб-қувватлаган Совет ҳукумати бошлиғининг ҳамма нутқларида барча мамлакатларнинг халқларини ниҳоят даражада тўлқинлантираётган таклифлар баён қилиб берилди.

А. А. Громико Хитой Халқ Республикасининг Бирлашган Миллатлар Ташкилотидаги қонуний ҳуқуқларини тиклаш масаласини Н. С. Хрушчев Бош Ассамблеянинг XV сессиясида қатъий қилиб қўйганлигига тўхталиб айтдики, Бирлашган Миллатлар Ташкилотида Хитой ўзининг муносиб ўрнини оладиган вақт яқинлашиб қолди, бу эса, халқлар ўртасидаги муносабатларни нормаллаштириш ва бутун дунёда тинчликни мустаҳкамлаш ишида олға томон қўйилган жуда катта қадам бўлади.

Бош Ассамблеянинг сессиясида рўй берган ҳодисани,— деб давом қилди докладчи,— икки лагернинг, икки дунёнинг ўз сиёсий ва маънавий позицияларини ҳимоя қилиш учун олиб бораётган курашида бир-бири билан бўлган тўқнашуви деб айтиш мумкин. Шу лагерлардан бири Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг байроғига: тинмай давом эттирилаётган ҳарбий тайёргарликлар ўрнига ҳамма давлатларни батамом қуролсизлантириш ва тинчлик деган сўзлар, мустамлакачилик кишанлари, атом ва водород бомбалари ўрнига касалхоналар ва мактаблар деган сўзлар ёзилсин деб талаб қилди. Иккинчи лагерь гарчи сўзда тинчлик ва қуролсизланишни талаб қилса ҳам, ҳақиқатда қуролсизланиш ўрнига қурол-яроғлар устидан контролни жорий қилишга уринди, бу эса, амалда зўр бериб қуролланишни давом эттириш, қуролнинг энг даҳшатли турларини — ядро бомбаларини, ракеталарни ишлаб чиқаришда давлатларнинг бир-биридан ўзиб кетишга уринишини янада кучайтириш демакдир.

СССР Ташқи ишлар министри Совет ҳукуматининг таклифлари халқларга манзур бўлаётганлигининг сири нимада, Н. С. Хрушчев нутқларининг жозибали кучи зўр эканлигининг сабаби нима деб баъзан Ғарбда берилаётган саволга тўхталиб, бундай деди: бу саволнинг жавоби осон — сиёсатимизнинг негизи ҳақиқатдир, юксак ва олижаноб идеялардир. Бутун сир шундаки, бизнинг мамлакатимиз қуролсизланиш билан ва тинчлик билан ўйнашаётгани йўқ, балки ҳалол сиёсат ўтказмоқда, буни эса халқлардан яширишни ҳеч ким уддалай олмайди.

Сўнгра А. А. Громико, империализм асрлардан бери тиклаб келган мустамлака қуллиги системасининг емирилишини асло қайтариб бўлмаслигини қайд қилиб ўтди. Африка халқлари миллий озодлик ҳаракатининг муваффақиятлари кейинги даврда айниқса яққол бўлиб қолди. Африкадаги собиқ мустамлакалар ўрнида янги мустақил давлатлар пайдо бўлганлигини Совет ҳукумати қизғин табриклади. Ҳамма халқларнинг миллий ҳуқуқларини ҳурматлашдан иборат ленинча сиёсатга содиқ бўлган Совет ҳукумати шу давлатларнинг суверенитетини ҳеч сўзсиз эътироф қилди ва улар билан тўла тенг ҳуқуқлиликка асосланган муносабатларни ривожлантиришга ўзининг тайёр эканлигини билдирди.

Ҳозирги кунда Совет Иттифоқининг ва барча социалистик давлатларнинг сиёсати,— деди сўнгра докладчи,— жаҳоннинг турли қисмларидаги халқларнинг ўз миллий мустақиллиги учун олиб бораётган курашига чуқур таъсир ўтказмоқда. Эндиликда Совет Иттифоқи, шунингдек бошқа социалистик давлатлар мустақил яшашга интилаётган халқларни маънавий ва сиёсий жиҳатдан қувватлабгина қолмасдан, шу билан бирга уларга жиддий моддий техника ёрдами кўрсатишлари ҳам мумкин.

СССР Ташқи ишлар министри уқтириб айтдики, Совет Иттифоқи жаҳоннинг бошқа районларида ҳам, Африкада ҳам ўзи учун ҳеч қандай имтиёз ёки алоҳида ҳуқуқлар қидираётгани йўқ. Совет Иттифоқи Африка еридаги ҳарбий базаларга муҳтож эмас ва империалистик давлатлар сингари бу қитъанинг бойликларига кўз олайтираётгани йўқ.

А. А. Громико дедики, Африкани ракета ва ядро қуролидан ва бу қурол синовларидан, шунингдек чет эл ҳарбий базаларидан холи бўлган зонага айлантирилсин, деб Гана президенти Нкруманинг қилган таклифини Совет ҳукумати тўла равишда қувватлайди.

Ташқи ишлар министри Конгодаги аҳвол ҳақида гапириб, у ерда мустамлакачилик режимини ҳимоя қилувчиларнинг коалицияси ҳозирги кунда ўзбошимчалик қилаётганлигини кўрсатиб ўтди. Лекин мустамлакачилар парламентни тарқатиб юборганликларини, бош министр Лумумбани ва унинг сафдошларини қамаб қўйиб таҳқирлаётганликларини ғалаба деб бўладими? Йўқ, албатта!— деди А. А. Громико. Уларнинг бу қилаётган ишлари оёқлари куйиб типирчилаётганликларини кўрсатади. Уларнинг Африка ва бутун дунё халқларига берган сабоғи фойдасиз қолмайди. Конгода охирги сўзни чет эл босқинчилари эмас, балки шу мамлакатнинг халқи айтади, чунки мамлакатнинг хўжайини бўлишга фақат шу халқнинг ўзи ҳақлидир.

СССР Ташқи ишлар министри Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг бош секретари бошчилигидаги аппарати Конгода хунук роль ўйнаганлигини уқтириб ўтди. Хаммаршельд ва унинг Конгодаги вакиллари,— деди министр,— мустамлакачиларнинг кўмакчилари бўлиб ҳаракат қилдилар. Бирлашган Миллатлар Ташкилоти органларининг структурасида тартиб ўрнатиш нақадар зарур бўлиб қолганлиги энди ҳар бир кишига равшан бўлиши керак. Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг секретариати ва Хавфсизлик Кенгашининг состави жаҳонда вужудга келган кучларнинг реал нисбатини тўғри акс эттиришлари лозим, шундай қилинган тақдирдагина Бирлашган Миллатлар Ташкилоти тинчлик воситаси сифатида ўз истиқболига эга бўлади.

Франция НАТО даги ўз иттифоқчиларининг ёрдами билан Жазоир халқига қарши 7 йилдан бери олиб бораётган урушни А. А. Громико мустамлакачилик сиёсатининг энг шармандали кўринишларидан бири деб атади. Жазоир халқи ўз ҳуқуқларини ҳимоя қила олишини амалда кўрсатди, деди докладчи,—шунинг учун ҳам уни миллий эркинлик ва мустақиллик йўлида олиб бораётган курашидан воз кечишга мажбур қила оладиган куч йўқ. Биз, деди докладчи, Жазоир халқи ўз тақдирини ўзи белгилаш имкониятини олиши лозим, деб ҳисоблаймиз ва у ўзининг миллий орзуларини яқин келгусида рўёбга чиқара олишига ишонамиз.

АҚШ раҳбарлигидаги СЕАТО блокининг Лаос халқига қарши қилган ҳарбий интервенцияси тўғрисида гапириб, А. А. Громико уқтириб ўтдики, Совет Иттифоқи, Лаос ўз халқининг иродасига мувофиқ, мустақил бетараф давлат бўлиб қолсин, деган фикрни қатъий қилиб айтмоқда.

Ҳозирги кунда, деди А. А. Громико, кичик мамлакат ҳам ўз миллий мустақиллигини ҳимоя қилмоқ учун қатъият ва уюшқоқлик билан бош кўтариб чиқса, у ҳам империалистларга қаршилик кўрсатиш ва ўз мустақиллигини сақлаб қолиш имкониятига эгадир. Буни революцион Кубанинг намунаси кўрсатиб турибди. Ҳозирги вақтда Кубанинг иши Латин Америкасининг ҳамма мамлакатларидаги ватанпарвар кучларнинг, Латин Америкаси халқларининг миллий озодлик курашида олдинги сафда бораётган шу мамлакатдан ўч олинишига йўл қўймаймиз деб қасамёд қилаётган кучларнинг байроғи бўлиб қолди.

А. А. Громико мустамлакачиликни батамом ва буткул тугатиш тўғрисида Совет ҳукумати киритган Декларациянинг тарихий аҳамиятини таъкидлаб бундай деди: ҳозир вазифа шундан иборатки, ҳамма мамлакатлар ва халқлар биргаликда куч ва ғайрат сарфлаб, мустамлака мамлакатларга ва халқларга мустақиллик бериш тўғрисидаги Декларациянинг тезроқ бажарилишига эришмоқлари керак. Бу Декларациянинг лойиҳасини Осиё ва Африкадаги 43 мамлакатнинг делегацияси Ассамблеяга тақдим қилди ва уни Ассамблея қабул қилди.

Докладчи қуролсизланиш проблемасига тўхталиб айтдики, КПСС Марказий Комитети ва СССР ҳукумати бу проблеманинг ҳал қилинишига ёрдамлашмоқ ва урушнинг қора булутини абадий тарқатиб юбормоқ учун ўз вақтини ҳам, кучини ҳам аямайди. Совет ҳукумати, деди у, томонларнинг позициясини бир-бирига энг кўп даражада яқинлаштириш ва битимга келишни тезлаштириш ниятида Ғарб давлатлари айтган таклифларни ёппасига ва батамом қуролсизланиш тўғрисидаги ўз таклифларида диққат билан ҳисобга олди. Совет ҳукумати қуролсизланиш устидан контроль ўрнатилишига тааллуқли масалаларни алоҳида синчиклаб ишлаб чиқди.

СССР Ташқи ишлар министри, агар Ғарб давлатлари ёппасига ва батамом қуролсизланиш тўғрисидаги таклифни қабул қилсалар, Совет Иттифоқи ҳар қандай контролни қабул қилишга тайёр, деб Н. С. Хрушчев айтган гапни эслатиб ўтди. Ғарб давлатлари,— деди А. А. Громико, — «қурол-яроғлар устидан контроль» ўрнатишни таклиф қилмоқдалар, бошқача қилиб айтганда, улар зўр бериб қуролланиш қандай қилиб авж олдирилаётганлигини кузатиб туришни таклиф қилмоқдалар.

Сўнгра докладчи айтдики, Совет Иттифоқи билан бетараф давлатларнинг умумий фронти — қуролсизланиш тарафдорларининг фронти вужудга келди. Совет ҳукумати, энг масъул ва юқори лавозимдаги давлат арбобларининг иштироки билан Бош Ассамблеянинг фавқулодда сессиясини ўтказиш қуролсизланиш масаласини кўриб чиқмоқ учун фойдали бўлур эди, деб ҳисоблаб келди ва ҳозир ҳам шундай деб ҳисоблайди.

Сўнгра А. А. Громико айтдики, Совет Иттифоқининг ёппасига ва батамом қуролсизланиш йўлини топиш учун қилаётган ҳаракатларига НАТО давлатлари зўр бериб қуролланишни янада кучайтириш йўлини қарама-қарши қилиб қўймоқдалар.

Докладчи «Норстэд плани» деб аталган планга баҳо бериб, дедики, бу план амалда Ғарбий Германияни «ядро давлатига» айлантириш бўлур эди. Шимолий Атлантик блокининг мансабдор шахслари атом қуролининг ҳақиқатда Шпейдель ва Хойзенгер қўлига берилишини талаб қилмоқдалар. НАТОнинг ҳарбий органларида Германия Федератив Республикасининг вакиллари бўлган Шпейдель ва Хойзенгер эса Ғарбий Германиядаги энг ашадди милитарист ва реваншчи доираларнинг намояндаларидирлар.

А. А. Громико НАТО кенгаши сессиясида қатнашган 15 мамлакат министрларининг ахборотига баҳо бериб, бу ахборот Геббельс маҳкамасидан қабул қилиб олинган антисовет ва антикоммунистик пропаганданинг, аллақачон сийқаси чиққан шаблонлар йиғиндисининг ўзгинасидир, деди.

НАТО ҳарбий тайёргарликларни кенгайтиришни планлаштириб, агрессив йўлни ўтказишни давом эттираётганлигидан,— деди А. А. Громико,— Совет Иттифоқи тегишли хулосаларни чиқариб олади. Шу нарсага амин бўлиш мумкинки, мамлакатимизнинг мудофааси ҳозирги халқаро вазият қўяётган талабларга тўла равишда жавоб беради. Барча социалистик мамлакатларнинг чегаралари каби Совет Иттифоқининг чегараси ҳам ҳамиша маҳкам қулфланиб тураберади. Зарур бўлиб қолган тақдирда эса Совет давлатининг бутун қуввати Ватанимизни, дўстларимизни ва иттифоқчиларимизни ҳимоя қилишга хизмат қилдирилади.

Совет ҳукумати, деди сўнгра докладчи, ҳар иккала герман давлати билан сулҳ шартномасини тезроқ тузишни ва Ғарбий Берлинни эркин шаҳарга айлантиришни талаб қилади. Бу вазифаларни ҳал қилиш СССР билан Германия Федератив Республикаси ўртасида чинакам яхши ва ўзаро манфаатли муносабатлар учун йўл очиб берган бўлур эди. Афсуски, Ғарбий Германия ақл-идрок йўлидан ўхтин-ўхтин четга тоймоқда.

СССР Ташқи ишлар министри уқтириб айтдики, 1960 йилда мамлакатимизнинг бошқа социалистик давлатлар билан қалин қардошлик алоқалари кенгайди ва мустаҳкамланди.

Социалистик мамлакатлар энг муҳим халқаро проблемалар соҳасида ва, аввало, замонамизнинг энг қизғин проблемаси — уруш ва тинчлик проблемаси соҳасида дўст ва қардошлар каби бир ёқадан бош чиқармоқдалар. Бу масалада социалистик мамлакатларнинг халқлари билан ҳукуматларининг фикри битта. Бу умумийлик Узоқ Нью-Йоркда айниқса яққол ҳис қилинди, тинчликни мустаҳкамлаш манфаатларини изчиллик ва қатъият билан ҳимоя қилаётган бошқа социалистик мамлакатларнинг делегациялари Нью-Йоркда совет делегациясини ҳамиша қўллаб-қувватлаб турдилар. Социализм лагеридаги мамлакатлар — Совет Иттифоқи, Хитой Халқ Республикаси ва бошқа социалистик давлатлар халқаро социалистик бирдамлик алоқалари билан чамбарчас бирлашган, социализм ва коммунизм қуришнинг умумий манфаатлари ва мақсадлари бирлиги билан уюшган эркин халқларнинг социал иқтисодий ва сиёсий ҳамкорлигини ташкил қилиб бир сафда бормоқдалар. Бу бирлик коммунистик ва ишчи партиялар вакиллари Кенгашининг Баёноти каби тарихий ҳужжатда зўр куч билан яққол намойиш қилинди. Бу тарихий ҳужжатда жаҳондаги ҳозирги аҳволга, шунингдек жаҳон социализм системасининг, халқаро ишчилар ҳаракатининг ривожланиш истиқболларига ва халқларнинг тинчлик учун кураши истиқболига маркса-ленинча чуқур баҳо берилди.

Сўнгра СССР Ташқи ишлар министри Совет Иттифоқининг Югославия, Осиё, Африка, Латин Америкаси давлатлари билан, Япония, Финляндия, Скандинавия мамлакатлари, Туркия, Эрон билан муносабатларини таърифлаб ўтди. А. А. Громико Совет-Америка муносабатларига тўхталиб, бу муносабатлар кейинги вақтларда таранглашиб қолганлигини ва сезиларлик равишда ёмонлашганлигини кўрсатиб ўтди. Совет ҳукумати, Кеннеди ҳокимият тепасига чиқиши билан Совет-Америка муносабатлари Франклин Рузвельт замонидаги йўлга қайтишини истайди. Совет ҳукумати Совет-Америка муносабатларининг ўзгариб, яхшиланишига кўмаклашишга тўла равишда тайёрдир.

Ҳозирги вақтда,— деди пировардида А. А. Громико.— Совет Иттифоқининг халқаро позицияси, халқаро обрўси ҳар қачонгидан ҳам мустаҳкам. Бу — Ватанимиз ҳаётининг ҳамма соҳаларида совет халқи эришган мислсиз муваффақиятларнинг бевосита натижасидир. Коммунистик жамиятнинг нуроний биносини қураётган мамлакатимиз халқи учун азиз бўлган тинчлик ишини Совет ҳукумати бундан буён ҳам ўзининг куч ва ғайратини аямай изчиллик билан ҳимоя қила беради. (ТАСС).

* * *

Турли ижтимоий тузумдаги давлатларнинг тинч-тотув яшаши тўғрисидаги ленинча қоидага амал қилиб, СССР ер юзида мустаҳкам тинчлик бўлишини таъминлаш учун бутун чораларни кўрмоқда. Кейинги вақтларда Совет Иттифоқининг, жаҳон социализм системасидаги барча мамлакатларнинг қудрати ва халқаро таъсири кўп даража ортди. Ўртоқ Н. С. Хрушчев айтганидек, тинчликка интилиш социализмга хос хусусиятдир. Бу фикр халқаро аҳвол ва Совет ҳукуматининг ташқи сиёсати тўғрисидаги масалани муҳокама қилишда қатнашган барча депутатларнинг нутқларида баён қилинган асосий фикр бўлди.

Совет ҳукуматининг бош йўли, дейди депутат Ё. С. Насриддинова (Ўзбекистон ССР), тинчлик учун, турли ижтимоий тузумдаги давлатларнинг тинч-тотув яшаши учун курашдан иборат. Ё. С. Насриддинова айтадики, Никита Сергеевич Хрушчевнинг бу йил Осиё мамлакатларига, Франция, Австрия ва бошқа давлатларга қилган визитлари ва хусусан Н. С. Хрушчев бошчилигидаги совет делегациясининг Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеяси XV сессиясининг ишига қўшган ғоят катта ҳиссаси жуда катта роль ўйнаганлиги бутун дунёда эътироф этилди.

Ё. С. Насриддинова Совет Ўзбекистонининг халқ хўжалиги ва маданий қурилиш соҳасида эришган муваффақиятлари тўғрисида гапирди. Бу муваффақиятлар, деди у, Совет ҳукумати бошлиғининг Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеяси XV сессиясида сўзлаган нутқида айтган гаплари ғоят тўғри эканлигини яна бир марта тасдиқлайди: «Биз шу нарса билан фахрланамизки, Шарқ мамлакатларининг бир авлод умри давомида қолоқлик, қашшоқлик, касаллик, жаҳолатга хотима беришлари ва иқтисодий жиҳатдан илғор мамлакатлар даражасига кўтарилишлари учун тўла имконият борлиги Россиянинг собиқ чекка ўлкалари тажрибасида исбот қилинди».

Халқимизнинг ва бутун инсониятнинг манфаатлари, деди депутат, тинчликни сақлаш ва мустаҳкамлашни талаб этади. Биз, совет кишилари, тинчлик ишининг тантана қилмоғи учун бутун чорани кўрдик ва бундан буён ҳам кўрамиз.

Депутат Н. Т. Кальченко айтдики, украин халқи урушни тамомила душман кўради. Тинчлик — украин халқининг юксак идеалидир. Украин халқи бутун қалби билан доим тинчликка интилиб келмоқда. У, зўр ғайрат билан меҳнат қилиб, етти йиллик планни муддатидан илгари бажариш учун курашмоқда ва капитализм билан тинч иқтисодий мусобақада социализмнинг тезроқ ғалаба қозониши учун бутун совет халқи билан ҳамжиҳат бўлиб муваффақиятли кураш олиб бормоқда.

Украин халқининг вакили яна бундай деди: Бош Ассамблея мустамлака мамлакатлар ва халқларга мустақиллик бериш тўғрисида Декларация қабул қилди. Бу эса, мамлакатимиз ленинча доно миллий сиёсатининг яна бир катта ғалабасидир. Барча мустамлака халқларга эркинлик ва мустақиллик бериш тўғрисидаги масала мамлакатимизнинг ташаббуси билан муҳокама қилинди.

Нотиқ айтадики, украин халқи америкалик, бельгиялик мустамлакачиларга ва бошқа мустамлакачиларга лаънат ўқийди ва Конгодаги ўзбошимчалик, террор ва зўравонликка хотима берилсин, бош министр Лумумба ва Конго халқининг бошқа давлат арбоблари дарҳол озод қилинсин, деб талаб этади. Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг бош секретари — империализмнинг малайи ва хизматкори Хаммаршельд Конго ҳукуматининг ва Конго халқининг манфаатларига хиёнат қилиб жуда қабиҳ роль ўйнади.

Ўртоқ Кальченко сўзининг охирида бундай деди: украин халқи Ватанимиздаги барча қардош халқлар билан биргаликда Совет ҳукуматининг ташқи сиёсатини якдиллик билан маъқуллайди ва бу сиёсатни қўллаб-қувватлайди. Бу сиёсат бизнинг тинч ижодий меҳнатимизни таъминлайди ва қўриқлайди.

— Ғарбий Германиянинг янги уруш плацдармига, реваншчилик базасига айлантирилиши, деди депутат В. Ю. Нюнка (Литва ССР), Ғарб ўтказиб келаётган бутун агрессив сиёсатнинг энг хавфли элементидир. Герман империализмининг мудҳиш жиноятларини Литва халқи ҳам эсидан чиқаролмайди. Депутат Литва халқи номидан қаҳр-ғазаб билан айтдики, Совет Иттифоқининг ва бошқа мамлакатларнинг илгари вақтинча оккупация қилинган территорияларида қонли ёвузликлар қилган ҳарбий жиноятчиларнинг кўплари қилмишига яраша жазоланиш ўрнига, ҳатто, Ғарбий Германияда армия, маъмуриятнинг раҳбар ўринларига кўтарилмоқда. Ана шу жиноятчиларнинг баъзилари «эркин дунё» деб аталган мамлакатларда ўзларига бошпана топдилар. Ўртоқ Нюнка АҚШда, Канадада яшаётган бир қанча жиноятчиларнинг номларини айтиб берди.

Болтиқ бўйи республикаларининг халқлари Эйзенхауэр маъмуриятини унинг давлатлар ўртасидаги ўзаро муносабатларнинг элементар қоидаларини сурбетларча бузиб, АҚШда «миллий комитетлар», «озодлик комитетлари» ва шу сингари номлар билан иш кўраётган хоинлар ва қотилларни Советларга қарши ишларга очиқдан-очиқ ундаётганлигини якдиллик билан қораламоқдалар.

Депутатлардан М. Раҳматов (Тожикистон ССР) ва Г. С. Дзоценидзе (Грузия ССР) ўз нутқларида таъкидлаб ўтганларидек, биз Октябрь ижодкори совет халқи ва унинг шонли Ленинчи партияси тинчлик ва инсониятнинг бахт-саодати йўлидаги буюк курашга бошчилик қилаётганлигидан ҳақли суратда фахрланамиз. Халқлар Совет Иттифоқи ва унинг ҳукуматининг бутун дунёда тинчликни сақлаш ҳамда мустаҳкамлаш соҳасидаги хизматларини кўриб турибдилар ва бу хизматларга юксак баҳо бермоқдалар. Бу йил Марокаш, Гвинея, Гана, Того ва Конгога бориб келган ўртоқ Раҳматов Африка қитъаси халқларининг совет кишиларига самимий дўстларча қараётганликларини кўрсатадиган мисоллар келтирди.

Ленинград меҳнаткашларининг вакили, депутат И. В. Спиридонов минбарга чиқади. Тинчлик тўғрисида гап борганида, ленинградликлар бунга бефарқ қарай олмайдилар, чунки фашист қамалининг оғир кунларида ана шу қаҳрамон шаҳар гражданларининг бошидан кечирган машаққатларини эсдан чиқариш асло мумкин эмас. Бизнинг халқимиз, деди депутат, турли ижтимоий системалардаги давлатларнинг тинч- тотув яшашидан иборат ленинча йўлни изчиллик билан амалга оширгани ҳолда, Ғарб мамлакатларидаги ҳукмрон доиралар орасида иқтисодий ва сиёсий манфаатлари зўр бериб қуролланиш ва янги уруш тайёргарлигини кўриш сиёсати билан бевосита боғланган таъсирчан гуруҳлар борлигини ҳисобга олмай қололмайди. Вашингтон билан Бонн ўртасидаги ҳарбий иттифоқ тобора равшан кўринмоқда.

Шу нарса қизиқки, Англия бош министри Макмиллан жаноблари Совет Иттифоқида, жумладан, Ленинградда бўлган вақтида дейди ўртоқ Спиридонов, бутун дунёда тинчликни мустаҳкамлашга интилаётганлиги тўғрисида кўп гапирган эди. Ўз мамлакатининг территориясини атом қуроли билан таъминланган ва Совет Иттифоқига ва, эҳтимол, Ленинградга қарши қаратилган Америка сув ости кемаларини жойлаштириш учун бўшатиб бераётган ҳозирги пайтда Макмиллан жаноблари тинчликни мустаҳкамлашни жуда ғалати тушунмоқда.

Барча совет кишилари каби Ленинград меҳнаткашлари ҳам урушга нафрат билан қарайдилар. Тинчлик йўлида кураш олиб бораётганимизга сабаб шуки, дейди депутат, тинчлик мамлакатимизга хос табиий хусусиятдир. Халқнинг бутун талант ва қобилиятлари, социализмнинг капитализмга нисбатан ҳамма афзалликлари тинчлик шароитида тўла рўёбга чиқади. Аммо. тинчлик ўз-ўзидан келмайди, тинчлик учун кун сайин ва тинмай кураш олиб бориш керак.

Депутат Е. И. Афанасенко (РСФСР) бундай деди:

— Совет Иттифоқи тўғрисидаги, унинг куч-қудрати ва тинчликсеварлиги тўғрисидаги ҳақиқат бутун дунёдаги оддий кишиларнинг қалбидан тобора кўпроқ жой олмоқда.

Дунёдаги барча тинчликсевар мамлакатлар ва бутун прогрессив инсоният ёппасига ва батамом қуролсизланиш тўғрисида, шармандали мустамлакачилик системасини тугатиш ва барча мустамлака халқлари ҳамда мустамлака мамлакатларига мустақиллик бериш ҳақида, Бирлашган Миллатлар Ташкилоти ижроия органларининг структурасини ўзгартириш тўғрисида Никита Сергеевич Хрушчев томонидан Совет ҳукумати номидан киритилган таклифларни қизғин қўллаб-қувватламоқда. Бу таклифлар Совет Иттифоқининг халқаро миқёсдаги обрўси ғоят ўсишига ёрдам берди.

Ҳаддан ошган Америка империалистлари, деб сўзини давом эттиради депутат, Совет ҳукуматининг тинчликсеварлик сиёсатига қарши чиқиб, ўзи тузган агрессив ташкилот — НАТОни «ядро қуроли билан таъминланган тўртинчи давлат»га айлантиришга интилмоқдалар. Америка империалистларининг ваҳшиёна сиёсати ана шундай. Улар ҳар қанча ҳаракат қилганларида ҳам, бу сиёсатни ҳеч нарса билан яшириб бўлмайди. Жаҳон халқлари чин ҳақиқат қаерда эканлигини кўриб турибдилар.

Бизнинг халқимиз, дейди сўзининг охирида ўртоқ Афанасенко, Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг ленинча тинчликсевар ташқи сиёсатини тамомила маъқуллайди ва якдиллик билан қўллаб-қувватлайди.

Чет эл матбуотининг мажлисда ҳозир бўлган вакиллари — социалистик мамлакатлар ва буржуа мамлакатларнинг энг йирик телеграф агентликлари, газета, радио мухбирлари А. А. Громиконинг докладини ва депутатларнинг нутқларини эътибор билан тингладилар. Уларнинг баъзилари нутқларнинг мазмунини қайд қилибгина қолмай, балки стенографияга ҳам ёзиб олдилар. Турли тилларда биринчи «молниялар» доклад вақтидаёқ юборилди.

Доклад тамом бўлди, депутатларнинг нутқлари ҳам тамом бўлди. Чет эл мухбирлари батафсил хабарлар, комментарийлар юбориш учун дарҳол халқаро телефон ва телеграфга қараб йўл оладилар. Ер юзидаги миллион-миллион кишилар Совет ҳукуматининг ҳозирги халқаро аҳволга қандай баҳо бераётганлигини, Советлар мамлакати ташқи сиёсатининг тинчлик ишини мустаҳкамлашга қаратилган янги қадамлари нимадан иборат эканлигини билишни истайдилар.

СССР Олий Совети ҳар иккала палатасининг депутатлари Совет ҳукуматининг ташқи сиёсатини батамом маъқуллаганликларини якдиллик билан изҳор қилдилар. Ана шу якдиллик мамлакатимиз халқларининг халқаро миқёсдаги энг муҳим масалаларни тинч йўл билан ҳал этишга интилаётганликларини, ҳар бир совет кишисининг ер юзида тинчликни қаттиқ туриб ҳимоя қилишга тайёр эканлигини ифода этади.

Тинчликсевар совет халқи совет кишиларига хос қатъий ишонч билан — ўз кучларига, ақл-идрок тантанасига зўр ишонч билан етти йилликнинг учинчи йилига қадам қўймоқда.

ТАСС махсус мухбирлари — Н. ЖЕЛЕЗНОВ, А. МЕДВЕДЕВ, А. РОМАНОВ, Г. САФРОНОВ.

МИРЗАЧЎЛНИ гуллаган воҳага айлантирамиз

ҲУЖУМ ДАВОМ ЭТМОҚДА

Партиямиз XX съездининг тарихий қарорларига мувофиқ КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети 1956 йил 6 августда Мирзачўлнинг асрлар мобайнида қақраб ётган ерларини ўзлаштириш тўғрисида қарор қабул қилдилар. Ўшандан бери срадан ҳали кўп вақт ўтгани йўқ. Лекин бу ерларнинг қиёфаси шу қисқа муддат ичида таниб бўлмас даражада ўзгариб кетди. Чўлнинг ўртасида республикамизнинг энг ёш шаҳри — Янгиер қад кўтарди. Қанчадан-қанча янги пахтакор хўжаликлар бунёд этилди.

Партиямизнинг чақириғига «лаббай» деб жавоб берган минг-минглаб ватанпарварлар мамлакатимизнинг турли районларидан Мирзачўлга кела бошладилар. Улар ўз олдиларига гиёҳ ўсмаган, қуш учса қаноти, одам юрса оёғи куядиган бу ерларни қайсар табиатдан тортиб олиш, чўл бағрида Иттифоқимизнинг янги, катта пахтакор районини ҳамда турли хил мевазор боғларни барпо этишни мақсад қилиб қўйган эдилар. Кўп қатори халқлар дўстлиги номини олган Қайроққум ГЭСини бунёд этган фидокор қурувчилар коллективи ҳам 1957 йилнинг бошларида Мирзачўлга келди. Бошқа қурилишларда ишлаб орттирилган бой тажриба бу ерда жуда қўл келди.

Бир вақтлар кимсасиз бу чўлга жон кирди. Ҳамма ерда гидротехника иншоотлари, уй-жойлар, янги-янги саноат корхоналари қад кўтара бошлади, темир йўл шохобчалари, электр қуввати узатиш линиялари ва бошқа объектлар қурилиши кенг авж олдириб юборилди.

Бизнинг коллективимиз олдига Жанубий Мирзачўл канали ва ундаги гидротехника иншоотларини қуриш асосий вазифа қилиб қўйилди. Эндиликда табиат қайсарлиги билан курашдаги қийинчиликлар орқада қолиб кетди. Чўлга ҳаёт суви келтирувчи бу каналнинг қурилиши асосан тугалланди. **Унинг узунлиги 125 километр бўлиб, секундига 300 кубометр сув ўтказади.**

Ўтган уч ярим йил мобайнида аҳил ва уюшган коллективимиз жуда катта ишларни амалга оширди. **Жумладан, 18 миллион кубометрдан ортиқ тупроқ ишлари бажарилди ва 14 минг кубометрдан кўпроқ бетон ва темир-бетон ётқизилди.** Учта сув тақсимловчи иншоот, иккита кўприк (биттаси темир йўл магистралида, иккинчиси эса Катта Ўзбек трактида), жуда кўп сув шохобчалари ва бошқа объектлар бунёдга келтирилди.

Сирдарёда Фарҳод ГЭС ва катта сув ҳавзаси бўлган Қайроққум гидроэлектростанцияси каби йирик гидротехника ва энергетика иншоотларининг қурилиши туфайли қадимий чўлдаги юзларча минг қўриқ ерларни ўзлаштириш ва уларга сув чиқариш имконияти вужудга келди. Шуни айтиш керакки, Жанубий Мирзачўл канали ҳозирги замоннинг энг янги ва кучли техникаси ёрдами билан қурилди. Бу ерда амалга оширилган ишларнинг механизация даражаси нақадар юқори эканлигини лоақал қуйидаги мисолларда ҳам кўрса бўлади. **Агарда Фарҳод ГЭС қурилишида биздаги каби тупроқ ишларини бажариш учун 30 минг киши 4—5 йил мобайнида ишлаб, 12 миллион киши-куни сарфлаган бўлса, Жанубий Мирзачўл канали қурилишида эса уч йил мобайнида 200 механизатор ишлаб, 200 мингдан сал кўпроқ киши-куни сарфлади.**

Буларнинг ҳаммаси техниканинг қудратидир!

Ирригация иншоотларидан ташқари бу ерда бошқа хил қурилиш ишлари ҳам олиб борилмоқда. Биргина Янгиер шаҳрида 20 минг квадрат метрдан ортиқ уй-жой биноси, кўп миқдорда маданий-маиший объектлар, тўртта болалар боғчаси, болалар яслиси, 10 йиллик мактаб, магазинлар, ошхоналар, ҳаммом, кинотеатрлар, кутубхоналар ва бошқа объектлар қурилди.

Бинокорлик ишларини нормал равишда олиб боришга имкон берувчи саноат базаси вужудга келтирилди. Темир-бетон заводи, ремонт устахоналари, автобаза, ёғоч ишлаш заводи ва бошқа корхоналар шулар жумласидандир. **20 километрдан ортиқроқ узунликда темир йўл, юз километрга яқин электр линияси қурилди.** 1958 — 1959 йиллар мобайнида коллективимиз энг йирик насос станциясини, машина суғориш каналини барпо этди. «Фарҳод» совхози мана икки йил бўлдики, ана шулар ёрдамида катта-катта майдонларда пахта етиштирмоқда.

Чўлга бошланган ҳужум даврида коллективимиз ўртасидан меҳнатда чинакамига қаҳрамонлик намуналарини кўрсатаётган жуда кўп кишилар етишиб чиқди. Экскаватор машинистларидан Зияев, Попов, Коннов, бульдозерчилардан Панченко, Масков, шоферлардан Ниёзов, Столбовой, бетончилардан Жўрабоев, Тухватулин, монтажчилардан Давлатов, Жуков ва бошқа жуда кўп ўртоқлар шулар жумласидандир.

Жанубий Мирзачўл каналининг ишга туширилиши билан етти йиллик охиригача камида 300-350 минг гектар қўриқ ерни пахта майдонига айлантириш ва у ерларда юз минг тонналаб «оқ олтин» етиштириш учун катта имкониятлар вужудга келади. Биз табиат билан курашда дастлабки ғалабани қўлга киритдик. Коллективимиз 1 декабрдаёқ 1960 йил давлат планини бажариб қўйган эди. Ҳозирги кунда етти йилликнинг учинчи йили ҳисобига меҳнат қилаётган ишчиларимиз ва инженер-техник ходимларимиз асрий чўлни имкони борича қисқа муддат ичида гуллаган воҳага айлантириш йўлида бундан кейин ҳам ўз куч-қувватини аямайдилар.

З. ХУСАИНОВ,
«Голодностепгэсстрой» бошқармасининг бошлиғи.

Тошкент янгиликлари

СУВ ОҚИМИНИ АВТОМАТЛАР БОШҚАРАДИ

Тошкент яқинида қурилган Жўн ирригация каналининг 12 километрлик участкаси ҳозир масофадан туриб бошқарилмоқда. Бу — мамлакатда биринчи масофадан бошқариладиган магистраль суғориш системасидир. Келгуси йилнинг баҳоридан бошлаб бу ерда пахтазорларга борадиган сув оқимини гидротехниклар эмас, балки автоматлар бошқарадиган бўлади.

Қуриб битказилай деб қолган Туябўгиз сув омбори учун ҳам телемеханика аппаратлари монтаж қилина бошланди. Натижада бир кишининг ўзи приборлар ёрдамида йирик гидротехника иншоотини бошқара оладиган бўлади.

Гидроузеллар ва ирригация каналлари учун телемеханика аппаратлари Ўзбекистонда энг ёш корхона ҳисобланган республика Сув хўжалиги министрлигига қарашли ирригация приборлари заводида чиқарилмоқда. Янги прибордан дастлабки юзтаси республиканинг энг йирик суғориш иншоотларига юборилди.

Ўзбекистон олимлари завод инженер-техник ходимлари билан биргаликда вертикаль дренажларнинг ҳаракатини контроль қиладиган телеприборлар схемасини ҳам ишлаб чиқдилар. Бундай приборларнинг дастлабки нусхаси Мирзачўлнинг ботқоқ ерларида синовдан ўтказилмоқда.

1961 ЙИЛ 11 ЯНВАРДАН БОШЛАБ...

Шу йил декабрь ойининг бошларида Ўрта Осиё экспресси Тошкентдан Москвага қараб йўл олган эди. Бу синов рейси муваффақиятли ўтди. Эндиликда экспресснинг республика пойтахтидан Москвага қатнаш жадвали тузиб чиқилди. 1961 йил 11 январдан бошлаб йўловчиларга қулай бўлган экспресс қатнови йўлга қўйилади. 10 та комфортабель цельнометалл вагонлардан иборат бўлган состав ҳар ҳафтанинг чоршанба кунларида Москвага йўл олади. Сталинободдан Москвага борадиган экспресс ҳам Тошкентдан ўтади.

ҚЎШАЛОҚ ТРОЛЛЕЙБУС

Пойтахтимиздаги 2-троллейбус маршрути ҳамма вақт йўловчилар учун қийинчилик туғдирар эди. Чунки шу маршрут территориясида кўпгина саноат корхоналари, турли муассасалар жойлашган. Бундан ташқари унинг масофаси бошқа троллейбуслар маршрутларига қараганда анча олис. Шуларни ҳисобга олиб, Тошкент шаҳар трамвай-троллейбус трести 2-троллейбус маршрутига айрим ўзгаришлар киритди.

Яқин кундан бошлаб шу линиядаги троллейбусларга 40 ўринли дизель корпуси тиркалади. Бу дизелга 60 дан ортиқ пассажир сиғади. Дизелда ҳам алоҳида кондуктор бўлади. Ишдан чиққан, эски дизеллар ремонт қилиниб, шу мақсадларда фойдаланишга мослаштирилмоқда.

Ҳозирча бу маршрутдаги 7 та троллейбусга дизель корпуслари тиркалади.

Янги йилдан бошлаб иттифоқ заводларининг биридан келтирилган, 120 киши сиғадиган катта троллейбус юрабошлайди. Унга ҳозирги троллейбусларга қараганда икки баравар кўп пассажир жойлашади.

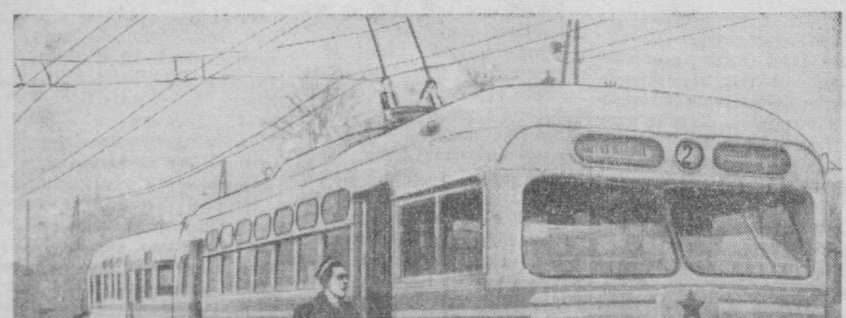

Суратда: 2- троллейбус маршрутида қатнайдиган қўшалоқ троллейбуслардан бири.

А. Абалян фотоси.

Тошкентдаги кондитер комбинатида меҳнат унумдорлигини оширадиган янги техника ускуналари ишлаб чиқаришга кенг жорий қилинмоқда. Масалан, бу ерда яқинда вафель печи ва кесадиган машина ўрнатилди. Ана шундай янги техника ускуналари туфайли бу ерда янги йилдан бошлаб 80 хилдан ортиқ кондитер маҳсулотлари ишлаб чиқарилади. Суратда: комбинат ишчиларидан А. Панченко ва З. Ганьшина ўртоқлар кесадиган машинада ишламоқдалар.

В. Сироткин ва И. Глауберзон фотоси.

ОММАБОП БРОШЮРАЛАР

Мамлакатимиз коммунизм қурилишини кенг авж олдириш даврига кирди. Корхонани бошқариш, хўжаликни юритиш ишида меҳнаткашлар оммасининг ўзи қанчалик актив иштирок этса, коммунизм сари ҳаракатимиз шунчалик тезлашади. Бунинг учун корхона экономикасини чуқур ўрганиш айниқса зарурдир. Иқтисодий билимларни эгаллаш ишлаб чиқариш ҳажмини кенгайтириш, меҳнат унумдорлигини ошириш, маҳсулот таннархини камайтиришнинг янги резервларини қаердан ва қандай қилиб ахтаришга ёрдам беради.

КПСС Марказий Комитети Олий партия мактаби совет экономикаси кафедраси томонидан ишлаб чиқариш экономикасини ўрганувчиларга ёрдам бериш мақсадида «Социалистик саноат экономикасининг асослари» программаси талабларини эътиборга олиб ёзилган қатор брошюралар нашр қила бошлади. Ҳозирча шу брошюралардан бештаси босмадан чиқди.

«Хўжаликда иш юритишни ўрган» номли В. Дьяченко ёзган брошюрада икки масала: совет экономикаси ривожланишининг буюк программаси ва социалистик корхоналарни бошқаришнинг ташкилий асослари ёритилган. Бунда етти йиллик планнинг асосий вазифалари, уни муваффақиятли бажаришда корхоналарнинг роли, хўжаликда иш юритиш ва иқтисодий билимларни эгаллаш масалалари баён қилинади.

Иккинчи брошюра **«Давлат плани — ишлаб чиқариш қонунидир»** деб аталади (автори В. Пискунов). Брошюрада мамлакатимизда йиллик ва перспектив планларни тузиш қандай амалга оширилаётгани, корхоналарнинг техпромфинплани, ишлаб чиқариш планларини бажариш ва ошириб бажариш йўллари билан таништирилади.

Учинчи брошюра К. Петросян томонидан ёзилган бўлиб, **корхоналарнинг ишлаб чиқариш фондларидан яхши фойдаланиш масалаларига** бағишланган. Корхоналарнинг ишлаб чиқариш фондлари асосий ва оборот фондларидан иборат. Асосий фондларга машиналар, ускуналар, механизмлар ва бошқалар киради. Совет ҳокимияти йилларида ишлаб чиқаришнинг асосий фондлари 10 баравар ошди ва ҳозирда 1,74 триллион сўмни ташкил қилади. Етти йилликда асосий фондлар ҳажми икки баравар ошади. Китобда асосий ва оборот фондларининг таркиби билан таништирилади ва корхонадаги техникадан ҳамда моддий ресурслардан қандай қилиб яхши фойдаланиш йўллари кўрсатилади.

Тўртинчи брошюра **меҳнат унумдорлигини ошириш** масаласига бағишланган (автори С. Холод).

Автор меҳнат унумдорлигини оширишнинг коммунизм қуришдаги аҳамиятини, ҳисоблаш йўлларини кўрсатишга алоҳида эътибор берган. Совет ҳокимияти йилларида мамлакатимизда меҳнат унумдорлиги 40 баравардан ҳам кўп ошди. Ҳозир совет ишчиси ўрта ҳисоб билан революциядан олдинги даврга нисбатан 11 баравар кўп маҳсулот ишлаб чиқармоқда. Етти йилликда мамлакатимизда меҳнат унумдорлиги 45—50 процент ошади. Брошюрада меҳнат унумдорлиги бўйича етти йиллик план топшириқларини бажариш учун корхоналардаги резервлардан қандай фойдаланиш йўллари кўрсатилади.

Бешинчи китоб — В. Никольскийнинг **«Нормалаштириш ва меҳнатга қараб ҳақ тўлаш»** номли брошюрасидир. Китобда меҳнатни нормалаш, техника жиҳатдан асосланган нормаларни киритиш, уларни ишлаб чиқиш масалалари ёритилади. Бундан ташқари, брошюрада ишчи ва хизматчиларнинг реал иш ҳақлари, партия ва ҳукуматимизнинг совет халқи фаровонлигини янада ошириш юзасидан кўраётган тадбирлари баён қилиниб, меҳнатга ҳақ тўлашда моддий манфаатдорлик принципи, иш ҳақининг формалари билан таништирилади.

Биз қисқача таърифлаган брошюраларнинг характерли хусусияти шундан иборатки, улар саноат корхоналаридаги бошланғич иқтисодий мактаб ва тўгаракларда билим олаётган ўқувчилар учун мослаб, оммабоп қилиб ёзилган. Уларни ўқиб чиқиш ҳар бир ишчи учун фойдалидир. Ўзбекистон ССР давлат нашриёти бу брошюраларни ўзбек тилига таржима қилиб чиқарса фойдадан холи бўлмас эди.

Ҳ. СОБИРОВ.

КУНИ УЗАЙТИРИЛГАН ГРУППАДА

— Анна Ивановна, мана бу масалани шунча ишласам ҳам жавобига тўғри чиқмаяпти, — деди шинамгина хонадаги қатор столларнинг бирида дарс тайёрлаётган Аҳмад Турсунметов.

Тарбиячи Анна Ивановна ўқувчининг ёнига келди-да, мулойимлик билан гапирди:

— Мана ҳозир, Аҳмад, масалани биргаликда ечишга ҳаракат қиламиз.

Анна Ивановна масалани товуш чиқариб ўқиб берди. Кейин Аҳмаддан унинг қаерига тушунолмай қийналаётганини сўради. Черновикка ёзилган рақамларни синчиклаб кўздан кечирди. Шундан сўнг уни ечишга ёрдам берабошлади. Масала ҳамкорликда тезда ечилди.

— Хўш, Серёжа, ёзма ишни тамомлай деб қолдингми? — сўради тарбиячи ўқувчи С. Бурцев ёнига келиб. — Тушунмаган жойинг бўлса, тортинмай сўрайбер.

Серёжа машқни ёзиб бўлган эди. Ўқитувчи унинг ишини ўқиб чиқиб, биронта ҳам хато топа олмади.

Учинчи синф ўқувчиси С. Бурцев авваллари кўп фанларни ўзлаштира олмасди. Айниқса, ёзма ишга мазаси йўқ эди. Узайтирилган кун группасига қатнай бошлагандан бери уй вазифаларини ўз вақтида бажарадиган, дарсларни яхши ўзлаштирадиган бўлиб қолди.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг қарорига мувофиқ, кўпгина мактаблар қатори Тошкент шаҳридаги 2- мактабда ҳам узайтирилган кун группалари ташкил қилинди.

Ҳозир бу группаларга мактабнинг қуйи синф ўқувчиларидан 30 га яқин бола актив қатнашмоқда. Тажрибали ўқитувчилар эса уларга раҳбарлик қилишяпти. Н. Федорова, Я. Рўзимуҳамедова, М. Гимель каби ўқитувчиларнинг фаолияти айниқса мақтовга лойиқдир.

Бу ерда болаларнинг дарс тайёрлаши учун барча қулай шароитлар яратиб берилган. Ўқувчиларнинг бўш вақтлари ҳам жуда мазмунли ва хушчақчақ ўтади. Айрим ўқувчилар ўзлари севган тўгарак машғулотларига қатнашсалар, баъзилари эса ҳунар ўрганадилар. Мактаб кутубхонаси ҳам болалар ихтиёрида.

Куни узайтирилган мактабга ўтилгандан бери ўқув-тарбия ишларининг савияси тағин ҳам яхшиланди.

Мактаб педагогика коллективининг машғулотлардан сўнг амалга ошираётган бу хил тадбиридан ўқувчилар, айниқса, ота-оналар беҳад миннатдорлар.

М. ТУРОБОВА,
Р. САЙДАЛИЕВА.

ҲАВО НЕГА ТУМАН?

Кейинги икки ҳафта ичида Тошкентда ва Ўзбекистоннинг бошқа жойларида ҳар куни қалин туман тушмоқда. Масалан, 22 декабрь куни Тошкент областида кечқурун ва тунда жуда қалин туман бўлди. Натижада 10—20 метр нарида бўлган нарсаларни пайқаш ҳам қийин бўлиб қолди. Бу ҳол поездлар ва транспортнинг бошқа турлари ҳаракатини жуда мушкуллаштирди.

Қалин туман тушаётганлигининг сабабини шу билан характерлаш мумкин: сўнгги вақтларда Ўрта Осиё территорияси Сибирь антициклонининг жануби-ғарбий қисми таъсирида қолмоқда. Ўша томондан Ўрта Осиёга совуқ ҳаво келмоқда. Иккинчи томондан, бир-бир ярим километр ва ундан ҳам баландда ҳаво қатламлари ғарбдан шарққа қараб йўналяпти. Бу ҳаво йўналиши биз томонга иссиқ ҳавони олиб келмоқда. Ана шу икки ҳаво йўналишининг ўзаро бирлашиши натижасида қалин туман ҳосил бўлиши учун шароит туғилаётир. Шунинг учун бу йил декабрь ойи ёғингарчиликсиз ўтаяпти.

Ҳар йили декабрь ойида туман тушиши бошқа ойлардагига нисбатан кўп бўлади. Лекин бундай қуруқ ҳавонинг узоқ вақт сақланиши ва кучли туман тушиши Ўзбекистонда жуда кам учрайдиган ҳодисадир. Яқин кунларда ҳам ёғингарчилик бўлмай, туман бўлиб туриши кутилади.

А. ТОҲИРЖОНОВ,
инженер-синоптик.

Раҳима Тоирова Тошкентдаги 76- мактабнинг 7- синфида ўқийди. У дарсдан ташқари бўш вақтларида ҳаваскорлар тўгарагига қатнашиб, янги-янги рақсларни ўрганаётир. Мактабдагилар уни талантли раққоса дейишади. Сиз кўриб турган суратда Раҳима Тоированинг «Хоразм қувноқ қизлари» рақсини ижро этаётгани тасвирланган.

А. Абдуалимов фотоси.

Инженер-педагог бўладилар

Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика институтида инженер-педагогика факультети ташкил этилиб, унда ўрта мактабларда меҳнат асосларидан дарс берувчи олий техник маълумотли ўқитувчилар тайёрланмоқда.

Ҳозир факультетда 218 студент таълим олаётир. Улар қишлоқ хўжалик машиналари, завод ва фабрикалардаги станоклар, автомашина «сир»ларини ўрганиб, уни мустақил бошқарадилар.

Студентлар ўзларининг ишлаб чиқариш-ўқув практикаларини пойтахтдаги «Ташсельмаш» «Таштекстильмаш» каби йирик корхоналарда ўтказаётирлар. Шуниси қувончлики, студентларнинг кўпчилиги ишлаб чиқариш корхоналарида ишлаб тажриба орттирган малакали ёшлардир. Улар ҳам педагоглик, ҳам инженерлик мутахассислигини эгаллайдилар.

Э. ХУЖАЕВ.

Ўзбек операси қирғиз саҳнасида

ФРУНЗЕ, (ТАСС). Ленин орденли Қирғизистон Давлат академик опера ва балет театри саҳнасида яқинда Ўзбекистон композитори С. Юдаковнинг «Майсаранинг иши» номли ҳажвий операсининг премьераси бўлди.

Телевизор экранида

25 ДЕКАБРДА

12.00. «Физкультура билан шуғулланинг!»
12.25. Инглиз тилидан ўзбек тилида 11-дарс.
13.00. «Болалар учун музикали лекторий». Тошкент Давлат консерваториясидан олиб кўрсатилади. Шундан сўнг юқори синф ўқувчиларининг талабларига мувофиқ «ТУБАНЛИКДА» фильм-спектаклининг 2-серияси кўрсатилади.
18.30. Ўқувчилар учун рус тилида «Менинг уйим» деган киноочерк.
18.50. «Пойтахтимиз меҳмонлари» циклидан концерт.
19.05. Сўнгги ахборот.
19.25. «Мадакаскарда етти кун» — ҳужжатли фильм.
19.45. «Совет музика маданияти» циклидан суҳбатли концерт. Программада композитор Носов қўшиқлари.
20.20. «ШАМОЛЛАР ГУЛИ» — фильм-оперетта.
21.50. Муқимий номли театр артистлари ижросида концерт.

26 ДЕКАБРДА

18.30. «Советский воин» — телевизион журнал.
19.30. Ўрта Осиё республикалари ва Қозоғистон ижрочи-музикачилар республикалараро конкурси лауреатлари ва дипломантларнинг якунловчи концерти. Танаффус вақтида сўнгги ахборот.
Концерт тамом бўлгач «ОЧИЛГАН ҚЎРИҚ» бадиий фильмининг 2-серияси ўзбек тилида кўрсатилади.

Уртўқмоқ

ДИАНИН ИЗЛАБ

Кўзим оғриб қолди. Шунақанги оғридики, асти қўяберасиз. Ишга ҳам бора олмай қолдим.

— Зарари йўқ, — деди доктор тасалли бериб, — рецепт ёзиб бераман. Дорихонага бориб, дорини оласиз-да, ҳар куни уч маҳал томизасиз, эсингиздан чиқмасин — уч маҳал:

Оёғимни қўлимга олиб, Эски Жўвадаги Октябрь бозори қаршисидаги дорихонага югурдим.

— Афсус,— деди сотувчи.

— Нега энди?

— Дианин бизда бўлмайди, жигар. Хадрадаги дорихонага учрашинг-чи..

Хадрадаги дорихонадан қуйидагича жавоб олдим

— Кўз оғриғи ёмон дард, тезроқ олдини олинг. Бўлмаса оғриқ мияга ўтади... Хўш, дианин масаласига келсак, биродар, бир нарса дея олмайман.

Ана шу мужмал жавобдан сўнг Бешёғочдаги дорихонага, ундан кейин Ўрдадаги дорихонага ҳам бориб кўрдим. Ҳаммасида ҳам, худди келишиб олгандек, бир хил жавоб қайтаришди:

— Афсус, унақасидан бизда йўқ!

Эртасига белни маҳкам боғлаб, Ассакинский ва Пушкинскийдаги дорихоналарга ҳам учрашиб кўрдим. Боринг-ки, уч кун деганда бутун шаҳар дорихоналарини кезиб чиқдим—дианин йўқ!

Ниҳоят биринчи дорихона ҳузуридаги справка бюросига мурожаат қилдим. Кўзойнак таққан амаки менга ғалати қараш қилиб, анча маҳал жим қолди:

— Нима деяпсиз ўзингиз?

— Дианин, кўз оғриғини даволайдиган дианин...

— Яхши йигит, дианин отлиққа ҳам йўқ, сизга йўл бўлсин.

Тарвузим қўлдан тушди, назаримда кўз оғриғим тўсатдан кучайиб кетгандек бўлди. Дианин сўраб энди кимга мурожаат қилсам экан?..

Л. ОЛИМОВ.

АЙБ КИМДА?

Киров райпишчеторгига қарашли 3- магазин филиалида эрталаб, тахминан соат 9 ларда, ғалати бир ҳангома бўлиб ўтди. Носир амаки сотиб олган «гижда» нонининг орасидан аёлларнинг соч тарайдиган тароғи чиқиб қолибди.

— Айб менда эмас, ахир, амаки! — дейди сотувчи Юсуф Очилов.

— Сенда! — дейди чол баттар қизишиб, — нима учун нонни қабул қилганингда уёқ-буёғини текшириб кўрмадинг?!

Тахтапулдаги 6- нонвойхонадан қайси магазин нон олса, ўша дўконда ҳар куни дилисиёҳлик, жанжал. Гоҳ ноннинг орасидан бир қулоч каноп чиқади, гоҳ сочнинг толаси чиқади. Тунука парчаси билан тарашанинг учириндиси чиққан кунлар ҳам кўп бўлади. Бир хил кунлари дўконларга нон ўрнига қолипдан чиққан хамирни бироз қиздириб ташлаб кетадилар. Уни эланмаганлиги учун бир хил «гижда»ларни оғизга ҳам олиб бўлмайди. Хуллас, 6- нонвойхонада бир гап борга ўхшайди, бўлмаса одамларни бунчалик қийнамаган бўлишарди.

Нонвойхона бошлиғи ўртоқ Тенеева бўлсалар ўзларига нонни энг тоза унлардан, энг яхши нонвойларга алоҳида пишириб олганлари учун меҳнаткашларнинг арз-додларига қулоқ солмай қўйганлр.

Азиз «Уртўқмоқ», мана шу масалада ўзинг бир ёрдам бергин.

Ш. ФОЗИЛОВ.

АРОҚХЎРЛАР

Оққўрғон совхозидаги 23-ўрта мактабда Лобов, Краузе, Переполкин фамилияли уч арақхўр бор. Уччови ҳам шу мактабда дарс беради, ўқитувчи. Лекин булар ўқитувчиликдан кўра кўпроқ арақхўрликда ном чиқаришган. Бири бутилкаси билан арақ кўтариб машҳур бўлган бўлса, иккинчиси бир литрни дам олмай ичгани учун ном чиқарган. Учинчиси эса кўп ичаберганидан юзи шишинқираб кетганлиги билан бошқаларидан ажралиб туради. Кўп вақт булар дарсга ҳам ичиб киришади-да, ҳиди тарқашидан қўрқиб, тишим оғрияпти деб синфда оғзини очмай ўтираверишади.

Шу кунларда буларнинг касали баъзи ўқувчиларига ҳам юқди — улар ҳам панада «базми жамшид» қиладиган одат чиқариб олишди. Ота-оналар ана шу аҳвол ҳақида мактаб директорига арз қилишган эди.

— Така бўлсин-у, сути бўлсин, — деб жавоб қайтарди директор С. Антонов.

Арақхўр ўқитувчиларни ким тергар экан, ахир булар ўқувчиларнинг тарбиясига ёмон таъсир кўрсатмоқдалар-ку! Ота-оналар ташвишланиб қолдилар.

Т. МАМАТОВ.

БАЪЗИ АКАМ

Салом берсак, алик олмас,
Бошлиқ бўлиб баъзи акам.
Ичи — чирик, сиртдан олмас,
Сизга, айтсам, Ғози акам.
«Иш бўлар...» деб, йиғиб ишин,
Лаган ўпиб, ковлар тишин.
Шу туфайли корхонамиз
Ортда оқсар ёзин-қишин,
План ҳуржун, бошлиқ хуноб,
Дер «Зирқираб оғрир бошим...»
Анқир ундан «буйн гулоб» —
Эснаганда стол ошир,
Мия карахт...
уйқу босар —
Ҳуррак отар Ғози акам.
Қорин қўйиб, шундай «ўсар» —
Мансабпараст баъзи акам.
Айта берсам, тугамас ҳеч,
Ғози акам қилиқларин.
Ташлармикин, бўлса ҳам кеч,
Баъзи акам қилиқларин.

Сэмад ПУЛАТОВ.

Редактор ўринбосари
М. ҚОРИЕВ.

Тошкентнинг томоша залларида

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА 25/XII да эрталаб **Хореография билим юртининг концерти**, кечқурун **Аида**, 27/XII да **Масхарабозлар ва Концерт бўлими**.

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 25/XII да эрталаб **Имон**, кечқурун **Ҳамза**, 27/XII да **Алишер Навоий**.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 25/XII да **Ватан ишқи**, 27/XII да **Раис уйланармиш**.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — Бугун ва ҳар куни РСФСРда хизмат кўрсатган артист **Юрий Владимирович Дуров гастроллари**. Бугун 3 марта томоша кўрсатилади: кундуз соат 12, 3 ва кеч 7 ярimда.

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА
26, 27, 29 декабрда
ЎЗБЕК АШУЛА, РАҚС ВА МУЗИКА
КЕЧАЛАРИ

СССР халқ артисти, Сталин мукофоти лауреати **Мукаррама Турғунбоева**, Ўзбекистон ССР халқ артистлари **Галия Измайлова, Комилжон Отаниёзов, Шаҳодат Раҳимова**, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар **Коммуна Исмоилова, Қундуз Миркаримова**. Жаҳон ёшлар фестивали лауреатлари **Раъно Низомова, Эркиной Расулхўжаева, Фозил Харротов, Қаҳрамон Дадаев**, Бутуниттифоқ ашулачилар конкурси лауреати **Сасон Беньяминов**, филармония солистлари **Назира Хонкелдиева, Тоштемир Шарипов, Баҳром Мавлоновлар** қатнашади.

Концерт кеч соат 7 яримда бошланади. Билетлар сотилмоқда.

КИНО

Бир қиз қиссаси — НАВОИЙ номли, «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Капитан Дабач — «СПУТНИК», «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Қўлга тушмаган — ўғри эмас (француз кинокомедияси) — «ИСКРА» (кундуз ва кечқурун).

Ворислар (эрталаб соат 10-20 минут, кундуз 12, 2 ва 4 да), **Оклахома** (кеч 6 ва 9 да) — «ВАТАН».

Владимир Ольмернинг айби — «СПУТНИК» (эрталаб соат 11 да).

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА
ЦИРКДА АРЧА

30 ва 31 декабрда кундуз соат 3 ва кеч 7 яримда бошланади.
1 январдан 10 январгача томошалар кундуз соат 12, 3 ва кеч 7 яримда бошланади.
РСФСРда хизмат кўрсатган артист
Юрий Владимирович ДУРОВ
қатнашади.
Билетлар ҳозирдан сотилади. Коллектив бўлиб келиш учун заявкалар қабул қилинади.

«ҚИЗИЛ ЎЗБЕКИСТОН» ГАЗЕТА РЕДАКЦИЯСИДА
ишлаш учун
ўзбекча малакали
МАШИНИСТКА-СТЕНОГРАФИСТКА
КЕРАК
Кундуз соат 12 дан кейин иккинчи қават, 53- хонага келиб мурожаат қилиш мумкин.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («Ташкентская правда») — орган Ташкентского обкома и горкома Коммунистической партии Узбекистана, областного и городского Советов депутатов трудящихся.

Редакциямизнинг АДРЕСИ: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси 26. РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Коммутатор — 26334 ва 33262 орқали: Партия турмуши бўлими — 140, Пропаганда бўлими — 34808, 136. Совет қурилиши бўлими — 136. Адабиёт ва санъат бўлими —29040. 135. Қишлоқ хўжалик бўлими —29040, 135. Саноат ва транспорт бўлими, Маданият бўлими — 34048, 132. Хатлар бўлими — 34048, 156 Маҳаллий ахборот бўлими — 29040, 50. Секретариат — 34808, 115, Эълонлар бўлими — 28142.

Р. 10756. «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Нашр. А. 1943.